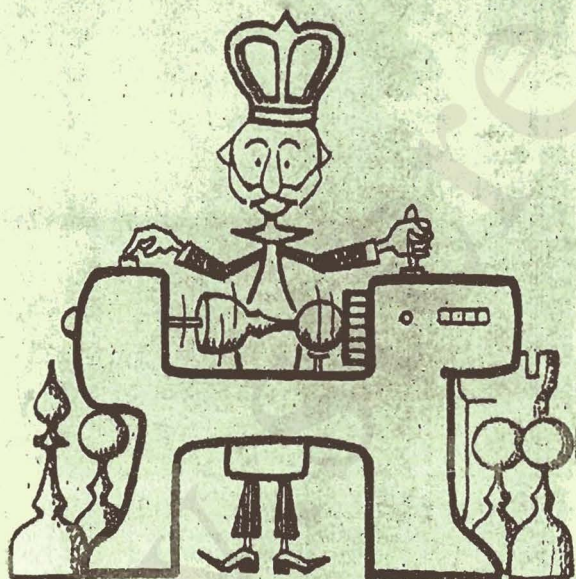

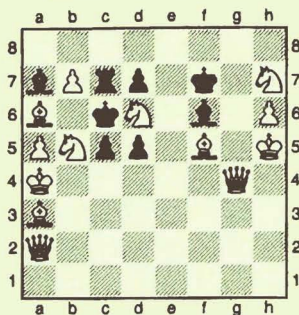
Valeriu PETROVICI

75

*PROBLEME
DE ȘAH*

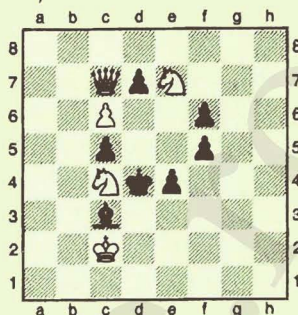
S. Galitki
Sinfonie Sc. 92/1998

#2 (8+6) #2 (5+2)

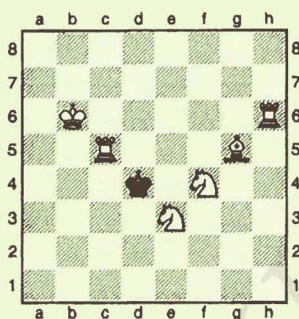
O. Stocchi
L'Italia Sc. 11/1941

W. Rangelov
Šahmatna Misal 5/1947

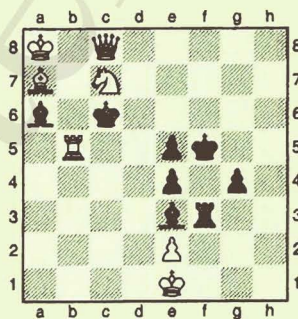
#3 (5+7)

P. Benkő
Chess Life 1/1970

#3 (6+1)

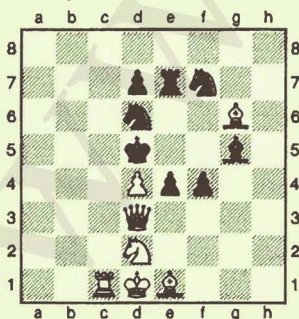
A. Selivanov
Umenie 64-40/2005

s#5 (5+2) h#5 (2+6)

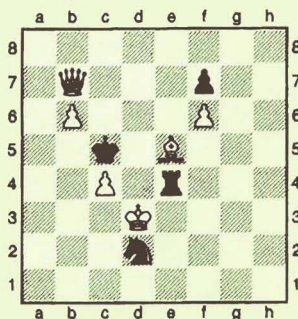
E. Albert
Ideal M.R. – 1986

I. Šumov cca. 1867

#4 (7+8)

I. Šumov cca. 1867

#2 (6+4)

SCURT CUVÂNT ÎNAINTE

Cititorul se află în fața unei restrânse culegeri de probleme și studii de șah, în gamă diversă, dar „cuminți” și accesibile unei forțe șahiste de joc, minim calificată. În această ocazională prezentare am înfățișat compoziții ce concretizează și dezvăluie unele idei și mecanisme de decizie a poziției, simple, interesante, atrăgătoare și, poate surprinzătoare pentru raționamentul șahist încă nu a toate cuprinzător!

Concepția ansamblului de expozate nu vizează „enigma, provocarea sau performanța” ci atragerea și convingerea, eventuală, a oricăror feluri de practicanți ai șahului, că și capacitățile lor creatoare se pot concretiza în viitoare probleme sau studii de șah! Aceasta, deoarece pe măsura parcurgerii textelor și diagramelor se capătă un interes și o atitudine ce se poate transforma succesiv, din aceea de privitor în cele de cercetător, rezolvitor, apreciator, analizator, judecător și ... constructor de noi poziții expresive calitativ!

Repertoriul este vast, sursele și motivele interne șahului sunt numeroase, procesul de elaborare, nu prea complicat, iar satisfacția șahistă, întotdeauna prezentă!

Îndemnul la creație șahistă este motivul principal pentru care m-am străduit la alcătuirea acestui „bucet aniversar” cules din modesta grădină proprie spre a facilita multe reușite șahiste tuturor!

Autorul,

Aprilie 2007

ITINERARIU ȘAHISTE

Preocupările mele pentru problemistica șahistă datează de prin 1947, odată cu cea de a 3-a apariție a Revistei Române de Șah și au fost paralele cu cele pentru însușirea tehnicilor de desfășurare a unei partide. Procedurile aferente dezlegării, compunerii și aprecierii unei compoziții șahiste – problemă sau studiu – le-am asimilat într-un mod nesistematic și dezordonat dat fiind, atât inexistenței de lucrări profilate explicativ, în limba română și imposibilitatea procurării de documentație specifică în limbi străine accesibile, cât și rarelor legături sau discuții de specialitate cu problemști mai vechi sau mai noi existenți pe atunci. Totodată, în acele timpuri și încă vreo două decenii după, activitățile necesare studiilor școlare, profesionale și formării sociale – foarte presante și prioritare – nu mi-au îngăduit o practică șahistă organizată și, oarecum orientată de fluxul mișcării șahiste interne ce se dezvoltă, totuși rapid. Deși am fost un pasionat, statornic și entuziast amator am progresat însă încet, izolat, având reușite încurajatoare, dar nu prea constante sau semnificative. De abia după 1970 am avut, în unele perioade, posibilitatea de a mă ocupa mai metodic de studierea conținutului ideatic și formal dintr-o compoziție șahistă, de însușirea și practicarea tehnicilor de creație în problemistică, devenind „calificat”, dar nu și excepțional!

Apoi, sfertul de secol 1950-1975 de avânt cantitativ și calitativ al problemisticii românești este urmat de o diminuare a bazelor sale operaționale datorită dispariției unor mai vechi propagatori și susținători, resimțindu-se tot mai pregnant lipsa de competență în redactarea, comentarea, arbitrarea și organizarea domeniului șahist-problemistic. Ca atare, a trebuit să ne mobilizăm, toți cei care între timp am urcat câteva trepte în edificiul compoziției, pentru a face ca aparatul de difuzare și sistemul de competiții să funcționeze în continuare. Astfel, am fost angrenat în multiple activități oficiale și de publicistică, susținând rubrici adecvate, scriind articole, traduse sau originale, efectuând jurizări de concursuri, participând la elaborarea de regulamente specifice, organizând competiții, lucrând în diferite comisii, editând broșuri, revizuiind cărți, etc. ceea ce mi-a redus drastic timpul necesar pentru aprofundarea măiestriei compoziționale ... de atunci și până astăzi, când încă mă mai ocup de coordonarea apariției B.P. – ului și a lucrărilor C.C.P. din F.R.Ș.!

După 1990, odată cu închiderea unor capitole agitate din viața mea profesională și familială, am putut să mă ocup, mai pe îndelete și mai documentat, de ceea ce cred eu că aș mai avea de spus și mai pot spune pentru problemistica noastră șahistă.

Bilanțul producției mele șahist-problemistice îl consider mai puțin relevant în compoziție decât în publicistică, în special de factură tehnică și istoriografică.

Ca palmares, am obținut la cele, ceva peste, doar, 200 probleme ce mi s-au și publicat (și din care numai cca o jumătate sunt mai „elaborate”) un număr total de 57 de distincții din care, de nivel „laudă” 25, de „mențiune onorabilă” 14 și de categoria „premiu” 18, dar numai 7 premii întâi la lucrările unde am realizat câteva tematici deosebite și inovatoare. La campionatele naționale am participat în intervalele 1969-1980 și 1991-2002 obținând locuri mai mult pe lângă podium și doar câteodată titlul de campion (1997-8 secția h+s#) și vicecampion (2000-2 aceeași secție). La campionatele „capitalei” am participat în perioada 1981-5 obținând în 1981 locul întâi la secția studii și locul 2 (vicecampion) la „general”, iar în 1983-4 locul 3 la secția 3,n #. La primul campionat mondial individual de compoziție WCC-1 1998-2000 am fost clasificat pe locul 30 la secția feerice și locul 50 la secția ajutoare.

O parte din aceste rezultate mi-au fundamentat obținerea succesivă a categoriilor de clasificare sportivă până la inclusiv, titlu de maestru al sportului (2001) la compoziție șahistă.

În paralel, fiind solicitat, am arbitrat și judecat aproape 40 de concursuri naționale și internaționale de problemistică de diferite genuri (orto, hetero, retro) ceea ce a contribuit la progresul meu continuu în arta jurizării și la obținerea succesivă a categoriilor oficiale de arbitru până la, inclusiv cea de arbitru-internațional FIDE la două specialități (#2 și s#) în 2001.

Repetatele mele alegeri și cooptări în Comisia Centrală de Problemistică a F.R.Ș. (și episodic în cea a municipiului București), m-au familiarizat cu cerințele operative a dirijării și coordonării tehnice necesare în domeniul problemistic ceea ce, pe lângă rezolvarea aspectelor curente de desfășurare mi-a înlesnit și elaborarea sau adaptarea regulamentelor pentru clasificare sportivă la dezlegări, compoziție, arbitraj, de organizare a competițiilor de diferite ranguri, de funcționare a unor comitete de lucru pentru actualitate și perspectivă, precum și altele asemenea.

Totodată, începând cu 1972 mi s-au publicat cca. 70 de articole însumând cca. 500 de pagini, referitoare la felurite aspecte din gama șahului problemistic și conexiunile sale înrudite. De întindere mai mică (foarte) sau mai mare (tot foarte) ele tratează subiecte variate (tehnico-tematice, constructiv-compoziționale, istorice, nuvelistice, monografii de compozitori și creații, seriale explicative, etc.) dintre care aș aminti ca mai

înmănunchiate: cca. 10 suplimente la Buletin Problemistic (1974-2006), seriale din Revista (română) de şah (1976-1979) și Divertissima (2002-3), capitole din cărțile Șahul artistic 1979 de A. Ianovcic, Wolfgang Pauly 2001 de M. Stere și întreg volumul Radu Drăgoescu 2004. Sper să pot continua această activitate publicistică deoarece multe alte subiecte și multe alte materiale își așteaptă concretizarea.

Separat, dar cu multe străduințe și cheltuieli am reușit să concentrez un fond documentar privind mai toate publicațiile şahist-problemistice românești din secolele 19, 20 și 21 (facsimile, reviste, broșuri, cărți) și un fișier cu cca. 5000 de probleme (până la 1950) ale celor cca. 300 de compozitori români mai mult sau mai puțin afirmați, fără a include autorii și lucrările lor apărute în volume tipărite. Însă pentru cunoașterea și pentru afișarea moștenirii şahist-problemistice a compatrioților noștri, mai sunt multe de făcut.

dec.2006-ian.2007.

“REZOLVAREA”!

Orice problemă e o dilemă!
De ai fi “rege” ce ai alege?

Un drum de damă? E melodramă!
Un salt de tură? Harababură!

Nebunul “șui” trimis hai-hui?
Calul solemn cu-n şah nedemn?

E o poziție fără soluție?...
Din loc ascuns vine-un răspuns

Pionul mic, cu-n pas voinic!
Și-a lui mutare dă dezlegare!

Șahu-i un “joc” făr-de noroc,
Dar prin răbdare, ai rezolvare!

Cum e-o scânteie ce luminează
Așa-i și cheia, ne informează

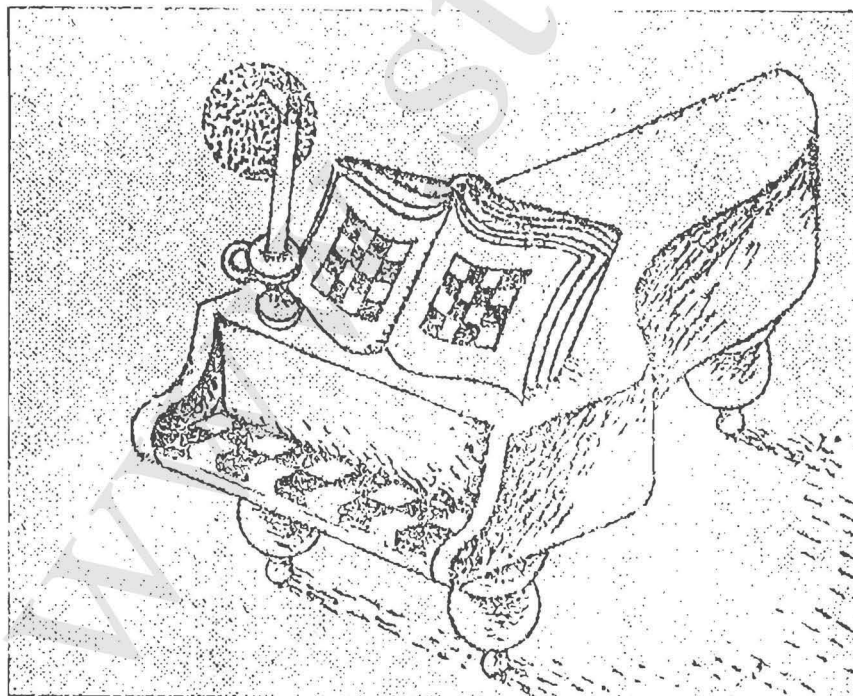
Despre atac și apărare
Fiind ca atare, hotărâtoare!

Valeriu PETROVICI
București. 2007

PRESCURTĂRI ȘI SIMBOLIZĂRI CONVENȚIONALE

ac/+-	alb câștigă / are avantaj decisiv
nc/-+	negru câștigă / are avantaj decisiv
a.a.	alb are avantaj
n.a.	negru are avantaj
m/X/#	mat
=	pat, remiză
:/x	captură, luare
+d	șah prin descoperire
++	șah dublu (de la două piese)
am./amen.	amenințare ...
z / zug	zugzwang
t	tempo (așteptare)
!, !!	mutare bună, foarte bună
?, ??	mutare slabă, eroare
!?, ?!	mutare promițătoare, îndoielnică
W-	alb începe, mută
B-	negru începe, mută
*	joc aparent
v	cursă, încercare tematică
n sol	multiple soluții ($n=2, 3, \dots$)
#n, =n	mat, pat în n mutări (direct)
s#n, s=n	mat, pat invers în n mutări
h#n, h=n	mat, pat ajutor în n mutări
r#n	mat reflex în n mutări
ser #n	mat serial direct în n mutări
ser h, s #n	mat serial ajutor/invers în n mutări
M, maxim	mutări negre de lungime maximă
#n M (maxim)	mat direct-maximum în n mutări
h, s#n M	mat ajutor, invers-maximum în n mutări
W maximum	mutări albe de lungime maximă
a), b), c)	gemeni
Fa1-a2	transferă piesa din a1 la a2
Fa1-Gb3	piesa din a1 înlocuiește piesa din b3
Fa1xGb3	piesele F și G își interschimbă locurile
+Fa2	adaugă piesa F pe câmpul a2
-Fb2	elimină de pe tablă piesa din b2
Fa3--	piesa din a3 mută indiferent unde (ad libitum)
Fb1=G	piesa din b1 devine piesă G pe același câmp

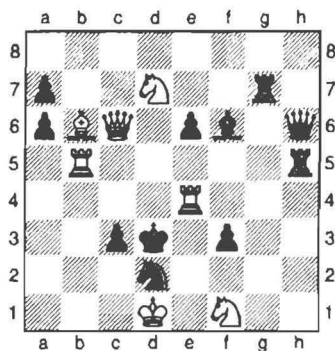
(c), (cor)	poziție corectată
(v), (vers)	poziție modificată, reelaborată asemănător
&	colaborare, adăugire
C,T ...	concurs, turneu (urmează o delimitare uzuală)
CT, TT	concurs, turneu tematic
CJ, TJ	concurs, turneu jubiliar (nume eveniment)
CA, TA	concurs, turneu aniversar
CM, TM	concurs, turneu memorial („in memoriam”)
P, Pr., prem.	premiu (1, 2, 3, ... special)
M.O. ...	mențiune onorabilă (1, 2, 3, ... specială)
L ...	laudă, mențiune, recomandare (1, 2, 3 etc)
Loc 1, 2, ...	locul 1, 2, ... (când nu sunt premieri)
RDTNCP (-)	rege, damă, turn, nebun, cal, pion (sau fără inițială)
KQRBSP (-)	king, queen, rook, bishop, knight, pawn (L. Engleză)
RDTFCP (-)	roi, dame, tour, fou, cavalier, pion (L. Franceză)
KDTLSB (-)	könig, dame, turm, lauffer, springer, bauer (L. Germană)
RDTACP (-)	re, donna, torre, alfiere, cavallo, pedone (L. Italiană)
RDTACP (-)	rey, dama, torre, alfil, caballo, peon (L. Spaniolă)

01

Premiul 1

C.T. Tribuna Sibiului 1978

2

(7+11)

1. ♖b5! (cu amenințările 2. ♘c5 / ♖d4 / ♗d6#)

1... ♖xe5 / ♙xe5 / axb6

2. ♘d4 / ♘c5 / ♗d6#

1... ♘b3 / ♘xe4 / ♗e3 / ♖xd7

2. ♗c4 / ♗xe4 / ♖xe3 / ♗xd7#

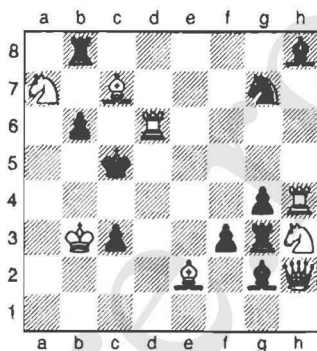
Temele: Novotny + Fleck + Karlström. „O poziție economică în raport cu bogatul ei conținut, ce a extins schema propusă”.

Arbitru: A.F. Ianovcic

02

Loc 5

Cupa F.R.Ș. 1991

2*v

(8+10)

*
1...gh3 / ♖h3 / ♙~

2. ♖c4 / ♗e5 / ♗f2#

1. ♘f2? (am. 2. ♘d3/♘e4#) 1...fxe2!

1. ♙xf3! (am. 2. ♖d5 / ♗g1#)

1...gxf3 / ♖xf3 / ♙xf3 2. ♖c4 / ♗e5 /

2. ♗f2#

1...♖d8 / ♙~ 2. ♗g1 / ♖d5#

Temele: Novotny finlandez + românesc (= Ny. Azerbaidjan) + Ruhlis simplu = Novotny . Constanța

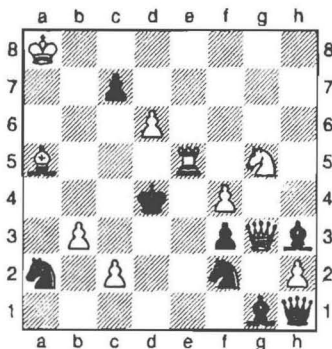

03

Loc 1-2

Cupa F.R.Ș. 1998

2 v (10+8)

1. ♖xg1? / ♜xh3? (am. 2. ♜:f2 / ♜e6#)

1... ♜g2 / ♜e4!

1. ♖xf3! (am. 2. ♞d5#)

1... c6 / ♜e4 2. ♜e3 / ♜d3#

Tema apărării Schiffmann
transpusă de la negru la alb!
Realizare rarisimă, citată în
StrateGems 7/1999 pag.115.

1... ♜xf3+ / ♙e6 / ♜c3 / ♜b4

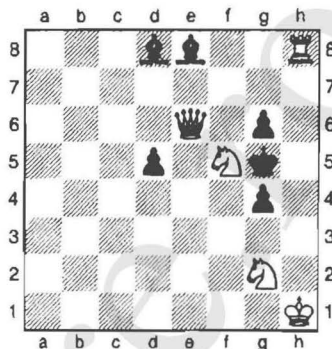
2. ♜xf3 / ♜xe6 / ♙xc3 / c3#

Tentative ale D, la prima mutare.

04

Loc 4

Cupa F.R.Ș. 1999

2 v (5+6)

1. ♜g3 [♜fe3 / ♜d4] / ♜d6 / ♜h6?
♙d7 / g3 / ♙c7!

1. ♜fh4! (cu amenințarea 2. ♜e5#)

1... ♙d7 / g3 / ♙c7 / ♙f6

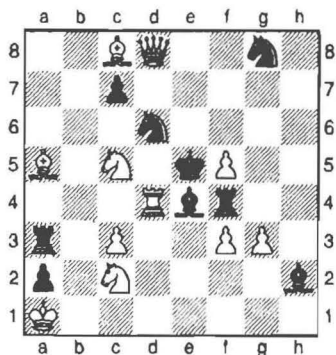
2. ♜xg6 / ♜f3 / ♜e7 / ♜e3#

Tema încercărilor albe prin cheie,
cu trei mături schimbate față de
jocul virtual: 1...g3 / ♙f6 / ♙d7
2. ♜e5 / ♜:g4 / ♜f7#

05

Premiul 1-2 (& G. Oltean)

Cupa F.R.Ș. 1999

2 v (11+9)

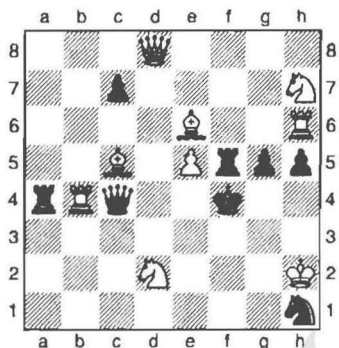

1.fxe4? (2.♖c7 / ♜d5 / ♞d3#) ♜f1+!
 1.♙xc7? (2.♞xd6 / ♙xd6#) ♜a6!
 1.♞e3?! (2.♞d7#) ♜xc3!
 1...♜xf5 / ♙xf5 / ♞xf5 / ♞f6 / ♙c6
 2.♞g4 / ♜xd5 / ♞c4 / ♞e7 / ♞d3#
1.♞g5! (cu amenințarea 2.♞d7#)
 1...♜xf5 / ♙xf5 / ♞xf5 / ♞f6 / ♙c6
 2.f4 / ♞d3 / ♙xc7 / ♞xf4 / ♞d3#

Capturile negre tematice la f5 sunt
 exploatate în cursă ca abandon de
 pază, iar în soluție ca autolegări.

06

Buletin problemistic 85/2006

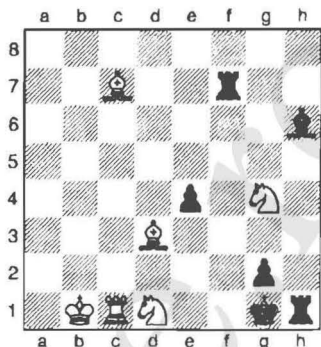
2 * (11+9)

1...♙xe5 / ♙g4 / ♜f6 / ♜f7(8) / ♞d4
 2.♞xc7 / ♞xg5 / ♞xf6 / ♞xg5 /
 ♞xd4#
1.♞d3! (cu amenințarea 2.♞xf5#)
 (2.♞e4 / ♞e3 / ♞f3 / ♞g3+?
 ♞xe4 / ♙g4 / ♙xe5 / ♙f3 / ♞g3)
 1...♙xe5 / ♙g4 / ♜xe5 / ♜f7 / ♞e4 / ♞g3
 2.♞xf5 / ♞xc4 / ♞f3 / ♞e3 / ♞xe4 / ♞xg3

Trei mături schimbate și trei
 adăugate.

07

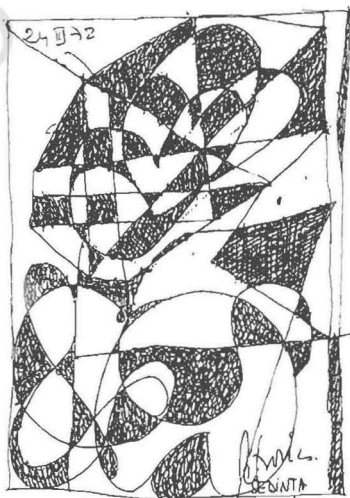
“Kronika” 3/2006

2 (6+6)

1.♙f4! (cu amenințările 2.♞df2 /
 ♞de3 / ♞c3 / ♞b2#)
 1...♜xf4 / ♙xf4 / ♜b7+ / ♜c7
 2.♞df2 / ♞de3 / ♞b2 / ♞c3#

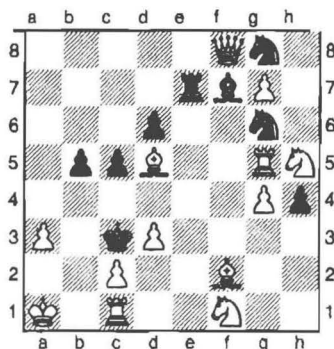
Fleck – Burkhardt – Novotny 1.

08

Loc 3

Campionatul București 1984

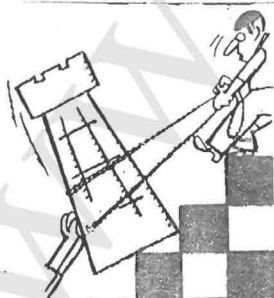

3

(13+9)

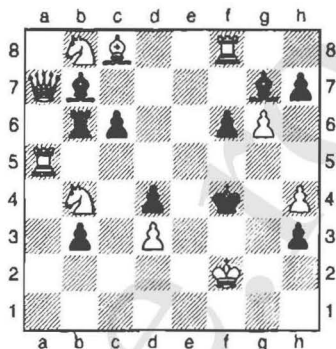
1. ♖e6! (cu 2. ♖e1+ ♔d4 3. ♖d5#)
 1... ♖xe6 2. ♖xc5+! dxc5 3. ♖xc5#
 1... ♖xe6 2. ♖e1+! ♔d4 3. ♖f2# (una
 din foarte puținele realizări de
 Novotny Românesc extins la 3#)
 1... ♔f6 2. ♔xf6 ♖xe6 / ♖xe6 3. ♔d5 /
 ♔e4#
 1... ♔f4 2. ♔xf4 ♖xe6 / ♖xe6 3. ♔d5 /
 ♔e2#

(Novotny-leton de la mutarea 2-a)
 «O idee clasică îmbrăcată în
 formă modernă, deosebit de
 pregnantă» Radu Voia, Revista
 română de șah 12/1988

09

Revista română de șah 1/1985

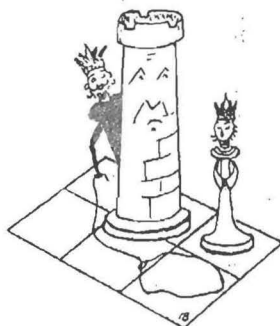

3 *v

(10+10)

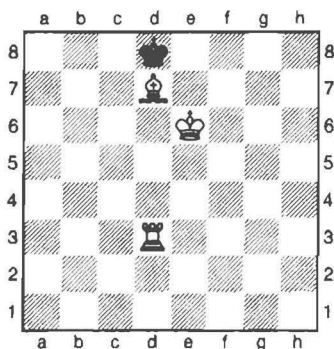
1... ♖xc8 2. ♖c7+ ♔g4 3. ♖g3#,
 1... ♖xb4 2. ♖c5! f5 / ♖b5 3. ♖xf5 /
 ♖xd4#
 1. ♖g5 / ♖e8 / ♔8xc6? ♖xf8 / c5 / f5!
 1. ♖xh3! (cu amenințarea 2. ♖f5#)
 1... ♔c5! 2. ♖xb6 (cu amenințarea
 3. ♖c7 / ♖d6#) ♔e5 / f5 / ♖xf8 / ♖c6
 3. ♖c7 / ♖xf5 / ♖xf6 / ♖c7#
 1... ♖xg6 2. ♔8xc6! (cu amenințarea
 3. ♔d5 / ♖b8#) ♖xc6 / ♖xc6 3. ♖xd4
 / ♖c7#, 2... f5 / ♖b5 / ♖xb4 3. ♔d5 /
 ♖xd4 / ♖b8#

O extindere mai puțin frecventă a
 temei Novotny-Constanța.

10

Thema Danicum 71/1993

4v (3+1)

1. ♖a4+? ♜c7(8) 2. ♚b3 ♜d8 / ♜c7
(2... ♜c8 3. ♜d6 ♜d8 4. ♚b8#) 3. ♚c3
/ ♜e8? și nu mai e 4#

1. ♜e8+? ♜c8 (1... ♜xe8 2. ♚e3! ♜d8
/ ♜f8 3. ♚c3 / ♚g3 ♜e8 4. ♚c8 /
♚g8#) 1... ♜e7 2. ♚b3! (ca în soluție)
2. ♚b3 ♜c7 3. ♜d7 ♜d8!

1. ♚b3! zugzwang ♜c7 2. ♜e8!
zugzwang 2... ♜d8 3. ♚c3!
zugzwang ♜xe8 4. ♚c8#

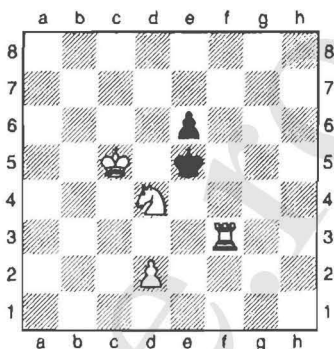
2... ♜c8 3. ♜d6! zugzwang ♜d8
4. ♚b8# maturi în ecou.

Rex solus cu zugzwang succesiv.

11

Buletin problemistic 42/1984

5 * (4+2)

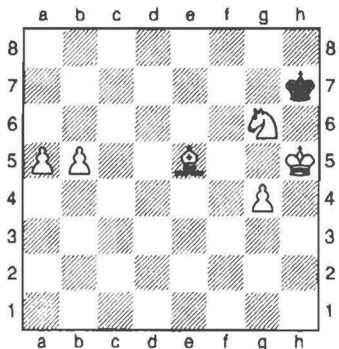
*

1... ♜e4 2. d3+ ♜e5 3. ♜c6#
1. ♜xe6? ♜xe6! (1... ♜e4? 2. ♜g5+
♜e5 3. d4# mat ideal—oglinďă)
1. ♜e2! ♜e4 2. ♜g1 ♜e5 (2... e5
3. d3#) 3. ♜h3 ♜e4 4. ♜g5+ ♜e5
5. d4#

“Un cal bine dresat!”

12

Springaren 66/1996

5 v (6+1)

1. a6! ♜g8 2. a7! (2. ♜h6? ♜f7! 3. a7
♜e8(6) 4. a8♚+ ♜d7! 5. ♚c6+ ♜d8!)
2... ♜h7 3. a8♚! (3. a8♚ / ♚? pat,
3. a8♚? ...5? #) ♜g8 4. ♜d5+ ♜h7

5. ♖f8#

2... ♖f7 3. a8 ♖ ♖e6 4. ♖e8+ ♖d5

5. ♖c6#

„Cu o subpromoție foarte interesantă, conținutul are o notă ridicată” (S.A. Wallon).

„Conducerea de la promoția în N la promoția în D, întărește impresia de alegere albă inteligentă” (K. Widlert)

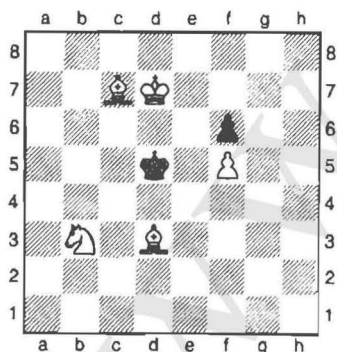
„Foarte frumoasă problemă de școală bohemiană” (L. Vitale)

1. b6? ♖g8 2. b7 ♖f7 / ♖h7 3. b8 ♖ / ♖g5 ♖e6 / ♖g8 4. ♖d6+ / ♖f6 ♖f7 / ♖h7!

1. ♖g5? ♖g8 2. ♖f6 ♖h7 3. ♖f7 (3. g5 / ♖e7 ♖g8 / ♖h6!) ♖h6 4. ♖f4+ ♖g8! 5. ♖f8+ ♖h8!

13

Buletin problemistic 73/2000

6

(5+2)

1. ♖b6! (cu amenințarea 2. ♖a7 ♖e5 3. ♖b8+ ♖d5 4. ♖c7 ♖e5 5. ♖c6#) 1... ♖e5 2. ♖e3 ♖d5 3. ♖a7! ♖e5 4. ♖b8+ ♖d5 5. ♖c7! ♖e5 6. ♖c6#

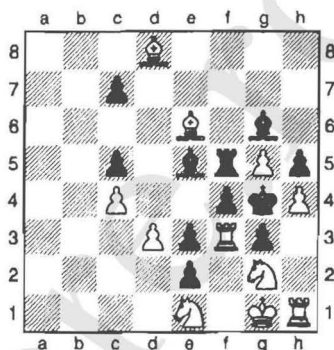
Manevră antipericritică (♖b6-♖e3) și pericritică (♖e3-♖a7-♖b8), deci

tema Indiană-Herlin.

14

(& M. Olariu)

Buletin problemistic 80/2003

6

(11+11)

1. ♖e7?? c6!

1... ♖h7? 2. g6! (cu amenințarea 3. ♖xe3+ fxe3 4. ♖f5#, la 2. ♖f6? ♖d6 3. ♖xe3 fxe3!) ♖g6 3. ♖g5 ~ 4. ♖xf4 ♖xf4 5. ♖xf4#

1... ♖d6? 2. ♖xd6 si 3. ♖xf4#

2. ♖xc5! (2. ♖xe3? ♖d4!) ♖h7

3. ♖xe3 3. ♖xe3!? (cu amenințarea 4. ♖e4 ♖d4+ 5. ♖xd4 si 6. ♖e3 / ♖xf4#) fxe3! (3... f3 / ♖d6? 4. ♖e4+ / ♖xd6!) 4. ♖xe3+ ♖f4 5. ♖ge2+ ♖f3 6. ♖d5+ cxd5!

3... ♖xg6 (3... ♖g8? ... 6. ♖xf5#)

4. ♖xf4 ♖d4+ 5. ♖e3! (cu amenințarea 6. ♖f4) ♖e5! 6. ? #

1. ♖xe3!? (cu amenințarea 2. ♖xe5 3. ♖e4 / ♖e3+) ♖d4 / c6! (1... fxe3? 2. ♖xe3+ ♖f4 3. ♖eg2+ ♖f3 4. ♖d5#

Tentativă tematică

1. ♖f6! (cu amenințarea 2. ♖xe5, 3. ♖xf4#) ♖d6!

1... ♖f7 2. ♖xe3+ (2. ♖xe5 / ♖xf7? ♖xe6 / ♖xf6!) fxe3 3. ♖f5#

2. ♖xe3 (cu amenințarea 3. ♖e4 si 4. ♖e3#) fxe3 (2... f3 / ♖e5? 3. ♖e4# / ♖xe5!)

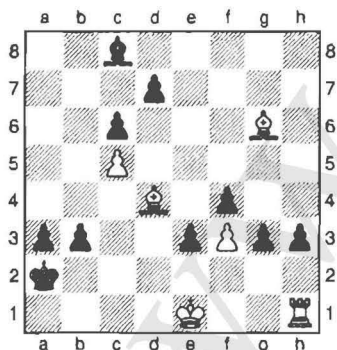

3.♔e5 (al treilea sacrificiu cu care se amenință 4.♕xe3#; e prematur 3.♕xe3+? ♖f4 4.♖eg2+ ♖f3 5.♔d5+ ♜xd5!) **♔xe5** (switchback ce închide definitiv orizontala a 5-a) 4.♕xe3+ ♖f4 5.♖eg2+ ♖f3 6.♔d5#

Problemă logică în care se realizează forma completă (ortoformă + antiformă) a temei Romane (plan principal ♜xe3, ♔xe3 – ♕xe3, ♖f4 – ♖eg2+, ♖f3 – ♔d5# respins de 1...♔d4 și de aceea 1.♔f6! ♔d6 - avantplan – după care, intervenind ♜f5 ce trebuie neutralizat avem inversarea avant-planului 3.♔e5 ♔xe5 și apoi continuarea planului principal 4.♕xe3+ etc.).

15

Buletin problemistic 85/2006

6 v (6+10)

1.0-0! (cu amenințarea 2.♞a1 / ♔b1#) h2+ 2.♖g2 (2.♖h1? g2+ 3.♖xg2 / ♖xh2 h1♞+ / g1♞+) h1♞+! (2...h1♞ / ♔+? 3.♔b1 / ♖g1#) 3.♜xh1! (3.♖h1? g2+) b2 4.♔f7+ d5 5.cxd6 ep.+ ♔e6 6.♔xe6#

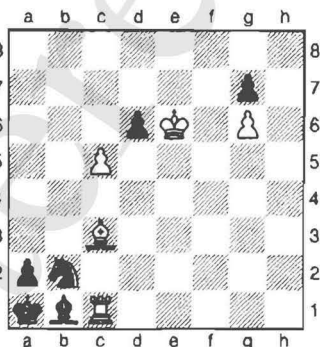
Tema Valladao.

1.♖e2? ♔a6+ 2.♔d3 ♔xd3+!
3.♖xd3 b2 4.♖c2 g2! (4...b1♔?
5.♜xb1), dar si 2...b2! 3.♔xa6 ♖b3!
nu 3...b1♞? 4.♔c4+ ♞b3 5.♞a1#
1.♖d1? g2! (1...e2+? 2.♖d2! (2.♞e1
g1♞! 3.♜xg1 h2!) 1.♔b1+? ♖xb1
2.♖e2+ / 0-0+ ♖c2!

16

Premiul III

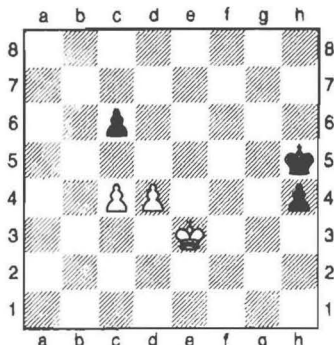
Buletin problemistic 5/1994

7 v (5+6)

1.♔xg7? d5! (1...dxc5? 2.♖d5! c4
3.♖d4 ca în soluție) 2.♖e5! ♖~!
(2...d4? 3.♖xd4 idem) 3.♖xd5+
♖b2 4.♖d4 si de abia 8#. La 2.c6?
d4 3.c7 ♖d3 4.c8♞ ♖b2 5.♔xd4+
♖b3 6.♜c3+ ♖b4 7? #
1.♖d5! dxc5 2.♔xg7! (2.♔e5? c4
3.♖d4 ♖d3! 4.♖xc4+ ♖xe5+!) c4
3.♖d4! (3.♖e5? c3!) ♖~! (3...c3
4.♖xc3 si 6#) 4.♖xc4 ♖b2+ 5.♖c3
♖~(+) (5...♖c4 6.♖xc4#) 6.♖b3+
♖c3 / ♖b2 7.♔xc3 / ♔xb2#

Tema Indiană, reiterată prin apropierea R alb în scară descendentă.

+

(3+3)

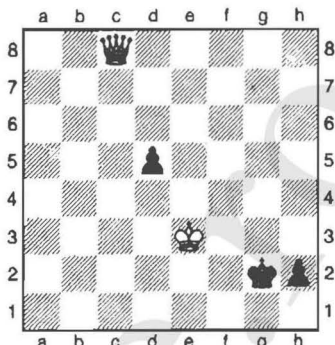
Poziția cu pionii de pe flancul damei, o coloană la stânga, este remiză, demonstrată în tratate (ex. Lisițin, pag. 104)

1.c5!(i) ♖g4!(ii) 2.d5! cxd5 (iii)
3.c6 ♖g3 4.c7 h3 5.c8♖ h2
(5...d4+ 6.♖xd4 ♖g2 7.♖g4+ ♖h2
8.♖e3± vezi și diagrama 17.A)
6.♖g8+ ♖h3 7.♖xd5±

(i) 1.d5!? cxd5 2.c5 h3! 3.♖f2!
(3.♖f3? d4 4.c6 d3! 5.c7 h2 6.c8♖ /
♖g2 h1♖+ / d2=) 3...d4 4.c6 h2!
5.♖g2 d3 6.c7 d2 7.c8♖ d1♖=
4...d3 5.c7 d2! (5...h2? 6.c8♖ h1♖+
7.♖g2±) 6.♖e2 h2 7.c8♖ d1♖+
8.♖xd1 h1♖+=

(ii) 1...h3 2.♖f3 ♖g5 3.d5 ♖f5!
4.d6!± teoretic conform diagramei
17 B (4.dxc6? ♖e6 5.♖g3 ♖e7
6.♖xh3 ♖d8 7.♖g4 ♖c7 8.♖f5
♖xc6=), 1...♖g5? 2.d5 cxd5 3.c6
d4+ 4.♖f2! d3 5.c7±

(iii) 2...h3 3.♖f2 ♖f5! 4.d6!±
(4.dxc6? ♖e6=) 2...♖g3 3.dxc6
(3.d6!? lungeste inutil soluția) h3
4.c7 h2 5.c8♖ h1♖ 6.♖g8+ ♖h3(2)
7. ♖h8(7)+ ♖g2 8.♖xh1±

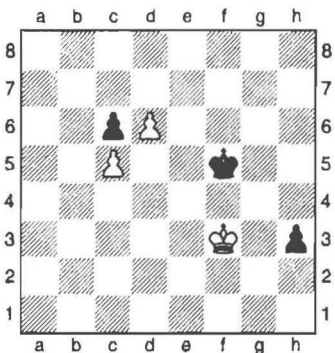

+

(2+3)

În varianta principală regele negru se află la g3 dar chiar dacă stă la g2, albul tot câștigă pe mai multe căi, astfel:

1.♖g8+ ♖f1 (1...♖h3 2.♖xd5 /
♖f2!) 2.♖xd5 ♖g1 3.♖d1+ ♖g2
4.♖f3+ ♖g1 5.♖f2+ și urmat de #
1.♖c2+ ♖g1 2.♖d1+ ♖g2 3.♖e2+
♖h3 (3...♖g1 4.♖f2+ ♖h1 5.♖f5#)
4.♖f1±

+

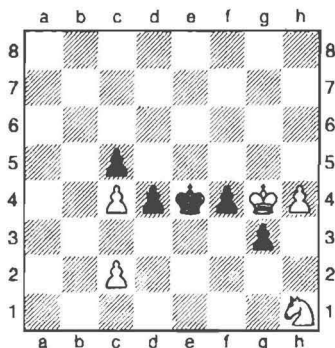
(3+3)

Câștigul se obține prin ocolirea flancului damei și sacrificarea pionului d6.

4...h2 5.♔g2 ♕e6 6.♔xh2 ♕f6
7.♔g3 ♕e6 8.♔f4 ♕f6 9.♔e4! ♕e6
10.♔d4 ♕d7 11.♔c4 ♕c8 12.♔b4
♕b8 (12...♔b7 13.♔a5 ♕c8
14.♔b6 ♕d7 15.♔b7±) 13.♔a4!
♕c8 14.♔a5 ♕b7 15.d7! ♕c7
16.♔a6! ♕xd7 17.♔b7±

18

Buletin problemistic 10/1973

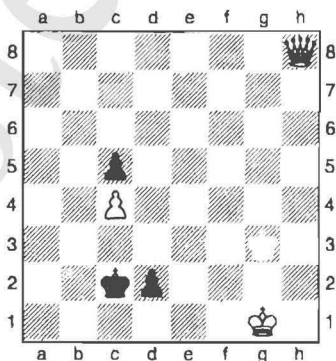
+v (5+5)

Necorespunzător este 1.♔h3? ♕f3!
2.h5 [2.♕xg3 fxg3 3.h5 h2+] 2...g2
3.♔h2 gxh1♖+ 4.♔xh1 ♕g3 5.h6 f3
6.h7 f2 7.h8♖ f1♖+±

Insuficientă se dovedește cursa tematică 1.h5!? g2 2.♕f2+ ♕e3
3.♕h3 f3 4.♔g3 g1♖+! (4...f2?
5.♔xg2+-) 5.♕xg1 (5.♔h4? ♖g7)
5...f2 6.♔g2 (6.♕h3 f1♖ 7.h6 ♖f5
8.♔h4 ♖g6±) 6...fxg1♖+ 7.♔xg1
♕d2 8.h6 ♕xc2 9.h7 d3 (9...♔-3?
10.h8♖ ♕xc4+- conform teoriei)
10.h8♖ d2 poziția de bază, vezi
diagrama A, în comparație cu
diagrama B provenită din soluție.
Acum regele alb nu poate ajunge la
timp pentru a captura pionul c5,
câci ♖ nu poate forța intrarea ♔
negru la d1, deoarece nu poate da
șah pe coloana c. Singura
posibilitate pentru alb de a obține
un tempo, este dată de apropierea

♖ pentru a realiza o poziție de tip
♖e2-♕c2, pd2 sau ♖c2-♕e2, pd2
pentru ca regele să se apropie.
Însă această manevră nu se poate
executa decât o singură dată, ceea
ce aici este insuficient. Călea cea
mai simplă 11.♖h2 ♕c1!
(11...♔d3? 12.♖h5! ♕xc4 13.♖e2+
♕c3 14.♕f2 urmat de ♕e3 și ± /
12.♖f4 ♕c2 13.♖f2 ♕c1 14.♖e3
♕c2 15.♖e2 ♕c1 16.♕f2 fiind totuși
prea departe d1♖ 17.♖xd1+ ♕xd1
18.♕e3 ♕c2 19.♕e2! (altfel se
pierde) 19.♕e4? ♕c3! (19...♔b3?
20.♔d3 ♕b4 21.♔d2 ♕xc4
22.♕c2=) 20.♔d5 ♕b4±] 19...♕c3
20.♔d1 ♕:c4 21.♕c2 =

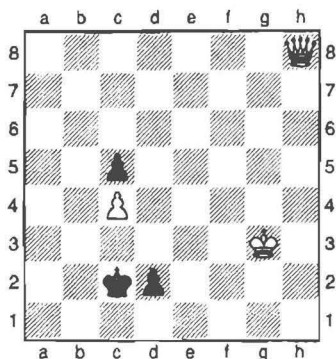
18 A

= (3+3)

18 B

+ (3+3)

Ca atare, pentru a câștiga, albul nu trebuie să urmărească pionii negri de pe flancul regelui.

1. ♖xg3+ ! fxg3

[(1... ♜e3 2. ♖f5+ ♜d2 (2... ♜e2? 3. ♜xf4; 2... ♜e4? inutil căci la ...f1 ♜ rămâne ♖g3+, ±) 3. ♜xf4 ♜xc2 4. h5 d3 5. h6 d2 6. h7 d1 ♜ 7. ♜e3+)]

2. ♜xg3 ♜e3

(2...d3 3. cxd3+ ♜xd3 4. h5 ♜xc4 5. h6 ♜b3 6. h7 c4 7. h8 ♜ c3± teoretic; 2...♜f5? 3. ♜f3!±)

3. h5 ♜d2 4. h6 ♜xc2 5. h7 d3 6. h8 ♜ d2! (vezi diagrama 18B) 7. ♜h7+!

(dacă 7. ♜h2 ♜c1 și trebuie revenit la varianta principală cu 8. ♜h6, dar negrul poate introduce diversiunea 7...♜d3! ? la care numai 8. ♜g1! ♜:c4 9. ♜b1 ♜d4 10. ♜f3 c4 11. ♜e2 c3 12. ♜d3+ câștigă)

7...♜c1 (7...♜c3 8. ♜b1±)

8. ♜h6 ♜c2 9. ♜g7+ ♜c1 10. ♜g5 ♜c2 11. ♜f5+ (11. ♜xc5 d1 ♜ 12. ♜f5+ ♜c3 13. c5 ♜e1+ 14. ♜f4 ♜d4+ 15. ♜g5 ♜g7+= sau 15. ♜g3 ♜g1+ 16. ♜h4 ♜e1+= deci este inutil)) 11...♜c1 12. ♜f4 ♜c2 13. ♜e4+ ♜c1 14. ♜e3 ♜c2 15. ♜e2 ♜c1 16. ♜f4! eficientă numai după această manevră în scară

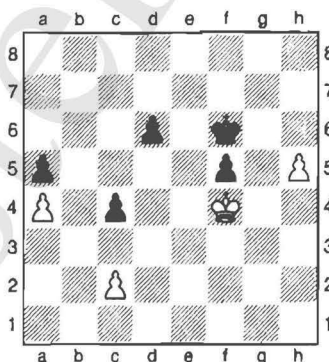
descendentă a ♜; dacă 7. ♜h5/♜a1/♜h1? d1 ♜ 8. ♜:d1+ ♜:d1 9. ♜f4 ♜d2 10. ♜e4/♜d5 ♜c3 11. ♜d5 ♜b4 și ♜ sau 11. ♜e3 ♜:c4 12. ♜d2 ♜b3 13. ♜c1 ♜c3 ♜ 16...d1 ♜ 17. ♜xd1+ ♜xd1 18. ♜e4 ♜d2 19. ♜d5 ♜c3 20. ♜xc5±

Redacția: „Un studiu cu soluția cam lungă însă un joc introductiv și un final interesant cu contribuții la teoria finalurilor” (I. Grosu)

19

Lauda 5

Buletin problemistic 1974

+ v (4+5)

1. c3? d5! 2. h6 [2. ♜e3? ♜g5 3. ♜d4 f4! ♜ 2...d4! 3. h7 ♜g7 4. cxd4 c3 5. ♜e3 f4+! n.c.]

1. h6! c3!

(1...d5? 2. h7 ♜g7 3. ♜xf5 d4 4. ♜e4 d3 5. cxd3 c3 6. ♜e3 ♜xh7 7. d4 ♜g6 8. ♜d3 ♜f5 9. ♜xc3 ♜e6 10. ♜d4 ♜d6 11. ♜b5±) **2. h7 ♜g7 3. ♜xf5 ♜xh7 4. ♜e6!** (4. ♜e4? ♜g6 5. ♜d3 ♜f5 6. ♜xc3 ♜e4 7. ♜c4 d5+ 8. ♜b5 ♜d4 9. ♜xa5 ♜c3 10. ♜b5 ♜xc2 11. ♜c5 ♜c3=)

4...♜g6 5. ♜xd6 ♜f6 6. ♜c5 ♜e5 7. ♜c4! (7. ♜b5? ♜d5 8. ♜xa5 ♜c5

9.♔a6 ♖b4 10.a5 ♔a3 11.♕b5
♕b2 12.a6 ♔xc2 13.a7 ♕b2
14.a8♖/♗=)

7...♔d6 8.♕xc3 ♔c5 9.♔d3!!

9.♕b3? ♔d5 10.c3 (10.c4+? ♔d4=)
10...♔c4 11.♕c2! (11.c4? ♔d4 !=;
11.♕b2 ♔c4 sau ♔d5! =) 11...♔c4
12.♕b2! (sau mai lung 12.♔d2!?
♕b3 13.♔d3 ♔xa4 14.♔c4 ♔a3
15.♕b5 ♕b3! 16.c4 a4 17.c5 a3=)
12...♔d5 13.♕b3 ♔c5 =

9...♕b4 10.c4 ♔xa4 11.♕c3 ♔a3

12.c5 și alb castigă. De exemplu :

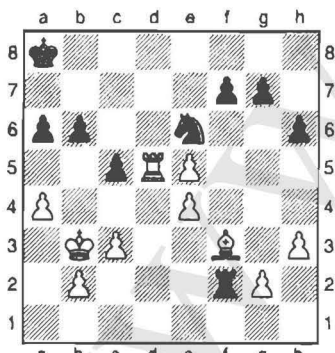
12...♔a4 13.c6!± (13.♕b3? ♕b5!=)
12...♔a2 13.♕c2! a4 14.c6 a3
15.c7 ♔a1 16.c8♖ a2 17.♖c3#;
12...a4 13.c6 ♔a2 14.♕c2 ♔a1
15.c7 a3 16.c8♖ a2 17.♖c3#

Arbitru, C. Raina: "Final de pioni
instructiv și cu joc precis dar
relativ ușor"

20

Mentiune Onorabilă 3

Revista Română de Șah 1975

+ (10+9)

1.♔d7! ♔g5

[1...f6 2.exf6 gxf6 3.e5+ ♕b8
(3...♖xf3 4.gxf3 fxe5 5.♖e7±) 4.exf6
♕c8 5.♖e7±; 1...♔f4 2.♖x7 ♔e6
(2...♔xg2 3.e6±) 3.♖e7 ♔g5 4.e6!
♔xf3 5.gxf3 ♖xf3 6.♖f7±; 1...♕b8

2.♖x7 ♔d2 (2...♔c7 3.♖xg7±) 3.♖e7
♔g5 4.♖xg7 ♔d8 5.♖e7±; 2...♔g5
3.♖xg7 ♔xf3 4.gxf3 ♖xf3 5.e6 ♕c8
(5...♖f8 6.♖f7±) 6.♖g8+ ♕c7 7.e7±;
3...♔xe4 4.♔xe4 ♖f8 5.e6±

2.♖xf7!! ♔xf7

2...♔xf3 3.gxf3 ♔d/g2 4.e6 ♔d8/g5
5.e7 ♖~ 6.♖f8+±

3.e6! ♖xf3

[3...♔d2 4.exf7 ♔d8 5.e5+ ♕b8
6.e6±; 3...♔d6 4.e5+ ♖xf3 (4...♕b8
5.exd6 ♕c8 6.e7 ♔d7 7.♔c6±±)
5.exd6! ♕b8 (5...♖f8 6.e7 ♖e8
7.d7±; 5...♖e3 6.d7 ♔d3 7.e7±;
5...♔d3 6.e7 ♖e3 7.d7±) 6.e7 ♖e3
7.d7 ♕c7 8.d8♖±±]

4.e5! (cu amenințarea 5.e7±)

4...♖f5 [4...♔d3 5.exf7! (5.e7? ♔d8
6.e:d8♖+ ♔xd8±) 5...♔d8 6.e6±;
4...♖e3 5.exf7±; 4...♖f6 5.exf6 ♔d6
6.fxg7±; 4...♔xe5 5.e7 ♖e3 6.e8♖+
♕b7 7.♖e7+ ♕c6 8.♖xg7 c4+
9.♔a3!±]

5.g4!! ♔g5

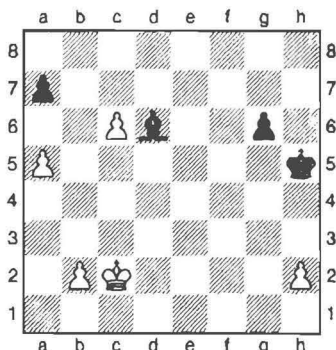
[5...♔h8 6.gxf5 g6 7.e7±; 5...♖xe5
6.exf7±; 5...♔xe5 6.e7±; 5...♔d8
6.e7! ♖xe5 7.exd8♖±±]

6.gxf5 g6 7.e7!± (7.f:g6/f6? ♔:e6!±)

21

Revista Română de Șah 4/1975

(cor)

+ (5+4)

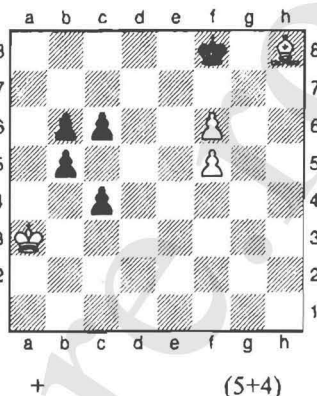
1.b4! ♖c7 (I) 2.♗b3 g5 (II) 3.♗a4
g4 4.b5 ♗xh2 5.b6 axb6 (III) 6.a6!
[6.axb6? g3 7.c7 g2 8.c8♗ g1♗=]
6...g3 7.a7!

[7.c7? b5+! 8.♗xb5 g2 9.c8♗ g1♗
10.♗h8+ / ♗f5+ / ♗e8+ ♗g6 / ♗h4
/ ♗h6 =] 7...g2 8.a8♗ g1♗ 9.♗h8+
♗g5 10.♗g8+ ♗f6 11.♗xg1 ♗xg1
12.c7 ♗c5 13.c8♗±

(i) 1...♗g5 2.b5 ♗f6 3.b6 axb6
4.a6!± (4.axb6? ♗e7!); 1...♗h4
2.b5 ♗h3 3.b6 axb6 4.axb6 ♗xh2
5.c7 ♗xc7 6.bxc7 g5 7.c8♗+ g4
8.♗d2±; 1...♗xb4 2.c7 ♗xa5 3.c8♗
♗b6 4.♗d3 /h3±; 1...a6 2.b5 axb5
3.a6 ♗b8 4.a7 ♗xa7 5.c7 ♗d4
6.c8♗ b4 7.h3 ♗c3 8.♗g4+ ♗h6
9.h4 ♗h7 (9...♗g7 10.h5±) 10.♗g5
♗~ 11.♗e7±; 1...♗xh2 2.b5 A)
2...♗c7 3.b6 axb6 4.a6 ♗b8 (4...g5
5.a7 g4 6.a8♗ ♗h4 7.♗h8+ ♗g3
8.♗g7±) 5.a7 ♗xa7 6.c7 b5 7.c8♗
♗d4 8.♗b7±; A) 2...g5 3.b6 axb6
4.axb6 g4 5.c7 g3 6.b7! g2 7.b8♗
g1♗ 8.♗h8+ ♗g4 9.♗g8+ ♗f5
10.♗xg1±

(ii) 2...♗xh2 3.b5 ♗c7 4.b6 axb6
5.a6 g5 6.a7 g4 7.a8♗ g3 8.♗h8+
♗g4 9.♗g7+ ♗f3 10.♗xc7±;
2...♗g5 3.♗a4 ♗f6 4.b5 ♗e7 5.b6
axb6 (5...♗xb6 6.axb6 axb6 7.♗b5
♗d8 8.♗xb6 ♗c8 9.c7 g5 10.h3±)
6.a6 ♗b8 7.c7! (7.a7? ♗xa7 8.c7
♗d7+) 7...♗xc7 8.a7 ♗xh2 9.a8♗
♗g1 10.♗g2±

(iii) 5...g3 6.bxa7! (6.c7? g2 7.c8♗
g1♗ 8.♗h8+ ♗g5 9.♗g7+ ♗f5
10.♗xg1 ♗xg1 11.b7 ♗h2! 12.♗b5
♗e6 13.♗a6 ♗b8=) 6...g2 7.a8♗
g1♗ 8.♗h8+ ♗g5 9.♗g8+ ♗f6
10.♗xg1 ♗xg1 11.c7±

Gruparea pionilor negri nu poate fi neutralizată în mod simplu prin atacul direct cu ♗ sau ♗. De ex:

1.f7? ♗xf7 2.♗b4 [dacă 2.♗c3 c5!
3.♗b2 b4 4.♗e5 c3+ 5.♗b3 ♗e7
6.♗c2 (6.♗c7 ♗f6=) 6...c4! 7.♗d4
b5 8.♗b1 ♗f7=] 2...♗e7 3.♗e5 ♗d7
4.f6 [sau 4.♗f4 ♗e7 5.♗c7 ♗f6=]
4...♗e6 5.♗b2 ♗f7=

1.♗b4? nu 1...♗f7? 2.♗g7! și albul câștigă ca în soluție deoarece negrul si-a pierdut timpul și este menținut în zugzwang;

ci 1...♗g8! (imediat sau la mutarea următoare)

1...c5+ 2.♗c3 (2.♗xb5 c3 3.f7 c2
4.♗b2 ♗xf7=) 2...♗g8! 3.♗g7 ♗f7!= asigurând permanent echilibrul; (1...♗g8)

2.♗g7 (2.f7+ ♗xf7 vezi mai sus)
2...♗f7! (2...c5+ 3.♗c3 /♗:b5 vezi anterior) 3.♗c3 c5 4.♗h8 ♗g8! și poziția neagră nu se destramă.

Deci pentru câștig albul trebuie să-și păstreze simultan ♗h8 și ♗f6, ceea ce îi va permite să atace pionii negri pe cealaltă latură a tablei, atunci când ♗ negru va ajunge la g8/e8 forțat sau benevol. De aceea:

1.♔g7+! ♚f7!

1...♚g8 /♚e8 2.♙h6! ♚f7 3.♙g5 c5
(3...c3 4.♚b3 b4 5.♙h4 c5 6.♚c2 ca
mai jos) 4.♙h4 b4+ 5.♚b2 c3+
(5...b5 6.♙g5! albul nu trebuie să
permită ca toti pionii negri să
ajungă pe câmpurile albe- 6...c3+
7.♚c2 c4 8.♙h4±) 6.♚c2 c4 7.♙g5
b5 8.♙h4± pionii negri fiind opriti
datorită pendulării ♙ si a ♚, după
care negrul fiind în zugzwang, ori
pierde din pionii, ori mută regele
permițând ♙ alb să atace pionii
lateral, ca în soluție;

2.♚b4!!

(2.♚b2? e greșit căci ♙ nu a ieseit si
pionii negri pot alege a înainta în
diferite formații convenabile până
la transformarea pe b1 sau c1,
ceea ce silește ♙ să abandoneze
♙f6)

2...c5+ 3.♚c3! ♚e8/♚g8

(3...b4+? 4.♚xc4)

**4.♙h6! ♚f7 5.♙g5 ♚e8/♚g8 6.♙f4
♚f7 7.♙e5 ♚e8/♚g8 8.♙c7! ♚f7
9.♙d8!** pendularea nebulului,
blocajul si limitarea pionilor negri
aduce avantaj albului **9...b4+**
**10.♚xc4 b5+ 11.♚b3 ♚e8
12.♙c7!!** (12.♙e7? ♚f7! 13.♙d8
♚e8 ceea ce repetă acum în
stânga, faza inițial greșită din
dreapta pionilor albi)

**12...♚f7 13.♙e5 ♚e8/♚f8/♚g8
14.♙d6 ♚f7 15.♙e7!** din nou negrul
pierde un pion pe orizontala a IV-a,
ceea ce devine suficient pentru
câștigul alb **15...c4+ 16.♚xb4 ♚e8
/♚g8 17.♚c3! ♚f7 18.♙d4±**

Revista Română de Sah 1/1976
(Iosif Grosu-redactor): « 1.♔g7+!
♚g8 ? 2.♙h6! si nu 2.♚b4 ? după
care negrul obține tempoul necesar
pentru remiză. Prin aceasta studiul
are o valoare practică având o

cursă în care au căzut multi
dezlegători, jucând 1. ♚b4 ? ♚f7?
În loc de 1...♚g8 ! »

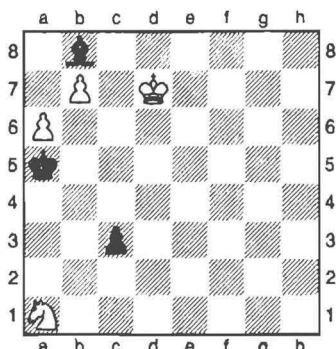
Revista Română de Sah 2/1977 (C.
Raina – arbitru). « O interesantă și
ingenioasă manevră a nebulului
pentru a păstra pionul câștigător și
pentru menținerea negrului într-o
continuă poziție de zugzwang, fără
de care câștigul nu e posibil »

Șahmati v SSSR 12/1977. An.
Kuznetov. "Etiud 1974-1975"
Vokrug sveta. "Amuzantă manevră!
În acest concurs a scripit un nou și
activ autor roman"

A.F. Ianovcic. Șahul artistic. Ed. a
II-a Editura Sport Turism, București
1979, pag. 232, diagrama 331.
"Studiul este bazat exclusiv pe idea
zugzwangului, care se menține de-
a lungul întregii soluții. Încercarea
de a juca imediat 1.♚b4 ? eșuează
după 1...♚g8 ! și albul nu mai
poate menține pe negru în poziție
de zugzwang »

23

Mentiune Onorabila 3
Diagrammes 1975-84

+

(4+3)

În soluție reproducem și comentariile redactorului G. Yacoubian și arbitrilor G. Bacque, apărute la publicare în nr. 48/1980, la dezlegare în nr. 50/1981 și jurizare în nr. 87 bis/1988 a revistei franțuzești.

"O frumoasă manevră permite albului de a câștiga! După 1.♔c8 ♚a7 albul nu pare a mai putea înainta: dar este mutarea neașteptată 2.b8♖!! , un bun sacrificiu de damă care permite albului de a concluziona 2...♙xb8 3.♔b7! ♔b5 4.♙c2!! îndepărtează ♔ de la atacul ♖ a6 sau a ♙ de la supravegherea câmpului a7 [dacă 4.♙b3? ♔b4 5.♙d4 /♔:b8 5...♔a5 /♔:b3=] 4...♔a5 5.♙d4! [5.♙a3 /♔b4 5...♔a4 /♔:b4 remiză teoretică] Acum albul câștigă 5...c2 6.♙xc2 ♔b5 7.♙b4 /♙d4+ 7...♔a5 8.♙c6+ ±

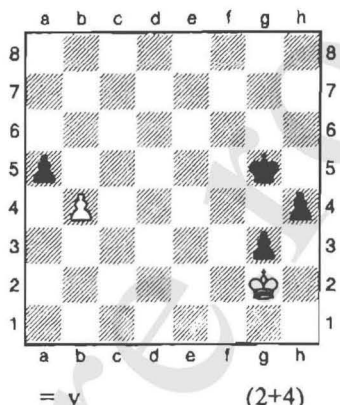
Acest studiu a „mistificat numeroși dezlegători”.

(Lucrarea a fost selecționată în volumul antologic, de V. Nestorescu, Miniaturi în alb și negru, edit. Gambit, București 2003.)

24

Revista Română de Șah 7/1983

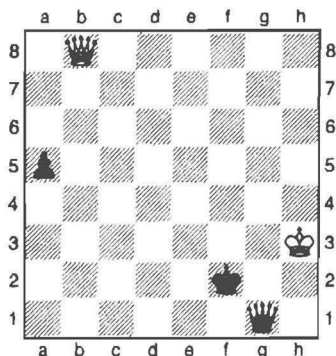
E greșită mutarea aparent mai tare 1.bxa5? deoarece negrul va stăpâni câmpuri de pe care va putea da mat. 1...♔g4! 2.a6 h3+ 3.♔g1! [și la 3.♔h1 g2+ 4.♔h2 ♔f3 5.a7 se ajunge la același rezultat] 3...♔f3 4.a7 h2+ 5.♔h1 g2+ 6.♔xh2 ♔f2 7.a8♖ g1♖+ 8.♔h3 ♖g3#

Cu o ♖b8, albul nu mai este mat, dar mutarea ...♔g4 rămâne bună (deoarece se poate combina și cu înaintarea pionului a5) dar insuficientă pentru câștig, dacă ♖ albă îl va stânjeni.

1.b5! ♔g4 (i) 2.b6 h3+ (2...a4? 3.b7 a3 (3...h3+ 4.♔g1 ♔f3 5.b8♖ h2+ 6.♔h1 ♔f2 7.♖f4+±) 4.b8♖ h3+ 5.♔g1 a2 6.♖g8+ ♔f3 7.♖xa2 g2 /h2 8.♖f2+ /♔h1±) 3.♔g1 (3.♔f1/♔h1 g2+ 4.♔g1 ♔f3 nu e decât aceeași idee ce duce la aceeași poziție) 3...♔f3 4.b7 h2+ 5.♔h1 g2+ 6.♔xh2 ♔f2 7.b8♖ g1♖+ 8.♔h3= și vezi diagrama 24A

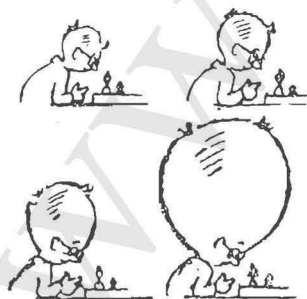
24A

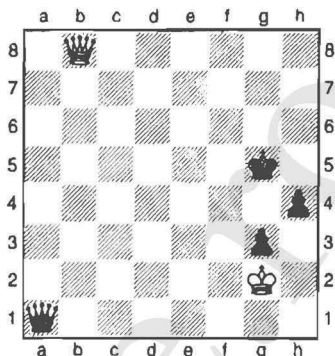
= B→ (2+3)

Remiza este teoretică și demonstrată în manuale deoarece negrul nu mai are continuări forțante de #, pionul său insuficient înaintat și apropiat de ♔, damele nu se pot schimba convenabil și albul păstrează perspective de pat prin sacrificiul damei sale, de exemplu 8... ♖g5 9. ♖f4+

Rămâne ca mai sigură continuare pentru negru, obținerea ♔ și păstrarea poziției de pe flancul ♔ – vezi diagrama 24B – situație ce nu este tratată în manuale, dar negrul nu mai are și inițiativa, ceea ce îi devalorizează avantajul material, în mod decisiv.

24B

= W→ (2+3)

(I) 1...a4 2.b6

(desigur nu 2. ♔f3? a3 3.b6 a2 4.b7 a1 ♖ 5.b8 ♖ ♖f6+ 6. ♔e4 ♖f5+ 7. ♔e3 (7. ♔~ ♖f4+, ♢) 7... ♖f2+ 8. ♔e4 g2 ♢)

2...a3 3.b7 a2 4.b8 ♖ a1 ♖.

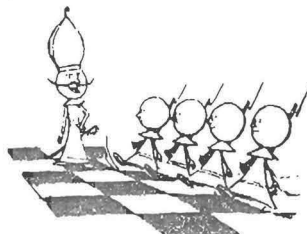
Acum negrul are amenințarea 5... ♖a2+ 6. ♔f3 ♖f2+ 7. ♔e4 ♖e2+ 8. ♔d4/5 ♖g4+/♖f3+ cu câștig, dar albul poate forța remiza prin dublul atac asupra ♔ și pionului h4 sau prin sacrificiul damei la g4 pentru pat.

5. ♖g8+ ♔h6

(singura! 5... ♔f6? 6. ♖h8+; 5... ♔f4 /♔f5/♔h5 6. ♖g4+! ♔xg4=)

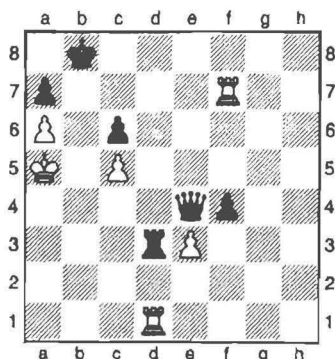
6. ♖e6+ ♔h7 7. ♖e7+ ♔g6 8. ♖xh4=

Alte încercări albe, de ex. 5. ♖b5+ nu sunt decât ocoluri ce lungesc și complică jocul, care ajunge totuși, dar mult mai târziu, în aceeași situație de remiză ca mai sus.

25

Revista Română de Șah 9/1985

= b) pf4-f3 (6+6)

a) 1. ♖f8+ ♜c7 2. ♖f7+ ♜c8 3. ♖f8+ ♜d7 4. ♖xf4! ♞xe3 5. ♖xd3+ ♞xd3 6. ♖d4+! ♞xd4 pat

b) 1. ♖b1+ ♜c8 2. ♖f8+ ♖d8 3. ♖b8+! ♜:b8 4. ♖:d8+ ♜c7 5. ♖d7+ ♜c8 6. ♖d8+ cu sah etern sau pat.

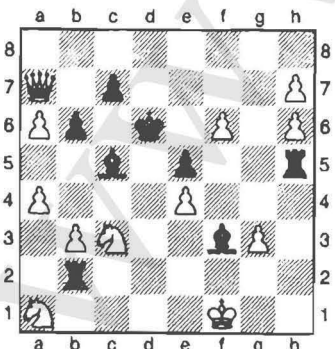
O foarte mică schimbare de pozitie, impune proceduri total diferite.

26

(& M. Olariu)

Premiul I

TJ „BP 25” Bul. Probl. 67/1997

+

(12+7)

Amenințările negrului sunt decisive și imediate astfel că albul trebuie să profite de posibilitatea șahurilor ce ar putea întoarce situația.

1. ♖b5+ ♜e6!

[1... ♜d7? 2. ♞xc7+ ♜e6 3. ♞c6+ ♜f7 4. ♞d7+ urmat de mat]

2. ♖xc7+ ♜d6

[2... ♜d7 / ♜f7 3. ♜e8+ ♜ ~ fără e6 3. șah si mat]

3. ♜e8+ ♜e6 4. ♖g7+!

[4. ♞e7+? ♜xe7 5. ♖g7+ ♜d7 6. ♖hx5 ♜c5! cu amenințarea ♖b1# 7. ♜e1 ♜e3! urmat de mat]

4... ♜xf6

[4... ♜d6 5. ♞e7+ ♜c6 6. ♞b7+ ♜d6 7. ♞d5+ ♜c7 8. ♜e6+ si 9. h8 ♞#]

5. ♖hx5+ ♜e6

[5... ♜g5 6. ♞g7+ ♜hx5 7. ♞xe5+ ♜hx6 8. ♞xb2 ♜hx7 9. ♞h2+]

Intervenind prioritar asupra ♖h5, calul a părăsit paza câmpurilor de pe care ♖b2 poate acționa și nu are alt antidot asupra noii amenințări de mat, decât revenirea cu tempo prin șahuri succesive

6. ♖g7+ ♜f6

[6... ♜d6 7. ♞b8+ ♜c6 / ♜d7 (7... ♜e7 8. ♞:e5+ si 9. ♞:b2+)]

8. ♞b7+ ♜d6 9. ♞d5+ ♜c7 / ♜e7 10. ♜e6+ / ♜f5 urmat de #]

7. ♜e8+ ♜e6

[7... ♜g5 8. ♞g7+ ♜h5 9. ♜f6#]

8. ♜c7+ ♜d6

[8... ♜d7 / ♜e7 9. ♜d5+! ♜e6 (9... ♜d6 10. ♞c7+ ♜e6 11. ♞xe5+ ♜xe5 12. h8 ♞+ ♜xe4 13. ♞xb2+)] 10. ♞xb6+ / ♞:e7 sacrificiul damei slab plasate pentru a obține o altă mai liberă 10... ♜xb6 / ♜:e7 11. ♖xb6 / ♜:e7 si 12. h8 ♞ cu câștig rapid]

9. ♖b5+ ♜e6 10. ♜c3!

[10. ♜a3? permite revenirea negrului datorită 10... ♖f2+! (sau 10... ♖h2! 11. ♜e1 ♖b4+ 12. ♜f1 ♜c5! =) 11. ♜e1 ♖e2+ 12. ♜d1 ♖a2+

13.♟c1 ♖xa3+ 14.♟b1 ♖b2+
15.♟c1 ♖a2+ /f2/h2 şah sau atac
perpetuum]

Acum reîntoarcerea ♜ pe flancul ♖, permite negrului a reataca pe flancul ♟, cu ♖ pe coloana eficace h, de unde nu mai poate fi capturat! Sunt mai slabe, după cum se va vedea, 10...♖g2/♖g2+: însă albul a obținut o subtilă și unică posibilitate de continuare. Deci

10...♖h2!!

[10...♖g2+ 11.♟e1 ♖f2+ (11...♖d4 12.♖c7 /♜e2) 12.♟d1 ♖f3+ 13.♟c1 si negrul e stopat; la 10...♖g2 11.♟e1! (11.♜e2? ♖f2+ 12.♟e1 ♖xe2+= si 11.♖xb6+ / ♖:e7+ ?=) 11...♖e3 12.♖e7+ (si 12.♖xb6+ ♖xb6 13.h8♖) 12...♟xe7 13.♜d5+ ♟e6 14.♜xe3 ♖e2+ 15.♟f1 ♖xe3 16.h8♖ ♖xe4 17.♖e8+± căci ♖ nu mai e pe coloana h]

11.♟e1!

[Singura. E prematur 11.♖xb6+ ♖xb6 12.♟e1 ♖e3!±; sau ineficient 11.♖e7+ ♟xe7 12.♜d5+ ♟d6 13.♟e1 ♖e2+ 14.♟d1 ♖h2+=]

11...♖e3!

[din nou cea mai tare și precisă mutare neagră 11...♖xh6 12.♖g7+ ♖f6 13.♖xf6+±; 11...♖h1+ 12.♟d2 ♖xa1 13.h8♖±; 11...♖f2+ 12.♟d2! ♖d4+ 13.♟d3±; 11...♖b4 12.♖xb6+±; 11...♖d4 12.h8♖! (e gresit 12.♜d5? ♖e2+ 13.♟d1 ♖a2+ 14.♟c1 ♖xa1+ etc cu şah etern) 12...♖xc3+ 13.♟f1!±]

12.♖xb6+!!

[Acum e momentul și numai acest sacrificiu de atragere este bun! 12.♖e7+? ♟xe7 13.♜d5+ ♟e6 14.♜xe3 ♖xh6 15.a7 ♖xe4 sau 15.♜c4 ♖xh7 16.b4 ♖xe4 si negrul are suficiente manevre pentru a remiza]

12...♖xb6 13.h8♖, noua damă obținută cu tempo e mai bine plasată pentru inițiative de joc, datorită cărora albul câștigă rapid. De exemplu:

13...♖f2+

[sau 13...♖d4 14.♖e8+; 13...♖h1+ 14.♟d2 ♖xa1 15.♖e8+]

14.♟f1 ♖d4 15.♖e8+ ♟d6 /♟f6 16.♖f8+ ♟e6 17.♖xf3

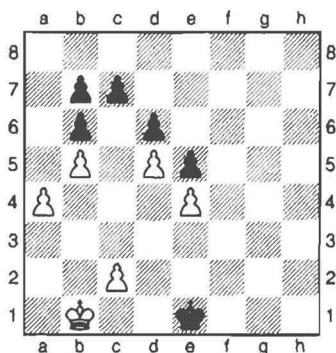
Referat arbitru Gh. Telbis: "Lucrare valoroasă în care ♜c3 – un adevărat cal năzdrăvan – după ce capturează ♖h5 revine pe aceeași rută în poziția inițială pentru a contribui decisiv la victorie. Fiecare mutare a albului este bine motivată. Acest dus-întors al calului este impunător"

27

Lauda 1

T.J. « N. Micu-60 »

Bul. Probl. 75/2001

+

(6+6)

1.c4? ♟d1 2.c5 [2.♟b2 ♟d2]

2...bxc5! 3.a5 c4!= (4.a6 bxa6

5.bxa6 c3 6.a7 c2+)

1.♟c1! ♟e2 2.c4! ♟d3 3.c5!

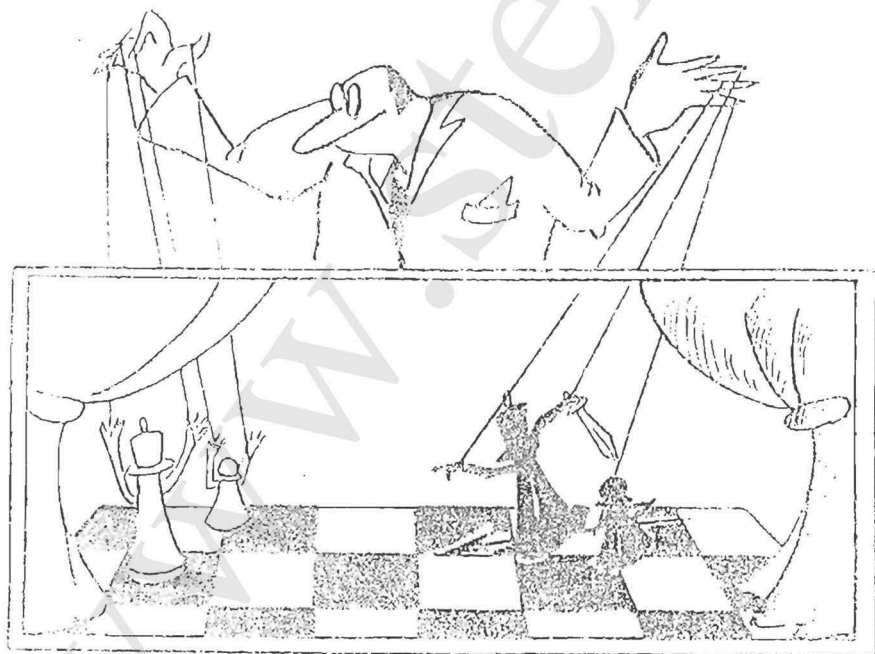
(3.a5? bxa5 4.c5 b6!±); Acum

3...♙c4

(3...dxc5 4.a5! bxa5 5.b6 cxb6 6.d6±; 3...bxc5 4.a5 ♘xe4 5.a6 bxa6 6.bxa6 ♙d3 /♙:d5 7.a7 e4 /c6 8.a8♖ e3 /e4 9.♗a2+ /♙d2±; 3...♙xe4 e cel mai slab din cauza 4.a5 / c6 ♙xd5 / b:c6 5.c6 /a5 bxc6 / b:a5 6.a6 / b6±)

4.a5! (4.c6? bxc6 5.a5 /d:c6 (5...♙xb5 /♙c5♠) **4...♙xb5 5.axb6 c6! 6.cxd6 ♙xb6 7.♙d2 cxd5 8.exd5** și albul câștigă căci ♙ negru nu poate părăsi b6

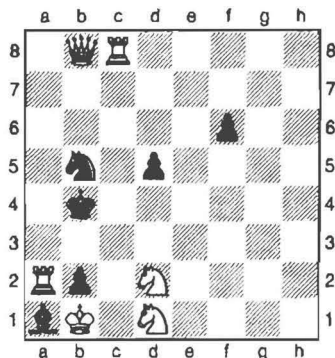
Referat arbitru N. Micu: Un studiu de pioni cu o istorie lungă - autorul a prezentat o versiune incorectă în 1975! - în care este realizată sinteza a două modalități de străpungere a barajului de pioni negri.

28

Premiul V

Buletin Problemistic 1996-7

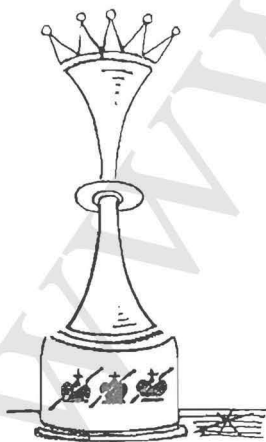

S#5

(6+6)

1. ♖e3! z 1...f5 2. ♜xf5 d4 3. ♖c2 d3
 4. ♖f4+ ♜d4 5. ♜d6 dxc2#, 1...d4
 2. ♜f5 d3 3. ♖f4+ ♜d4 4. ♜d6 f5
 5. ♖c2 dxc2#

Ciclul ABC-BCA al mutărilor albe
 3,4,5 (♖c2, ♖f4+, ♜d6) și ciclul
 abcd-bcda al mutărilor negre 1-4
 (f5, d4, d3, ♜d4). Variante în
 decalaj de tempo.

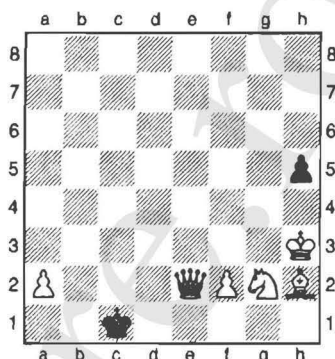

29

Lauda I

T.J. „BP 25”

Bul. Probl. 67/1996

S#8

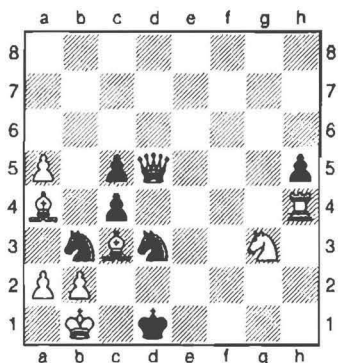
(6+2)

1. ♜h4! z ♜b1 2. ♙e5! z ♜c1
 3. ♖b2+ ♜d1 4. ♜h2! ♜e1 5. ♖c2
 ♜f1 6. ♜g2! h4 7. ♜h1! h3 8. ♙h2
 hxg2#

Switchback-uri albe de ♜ și ♙

30

Quartz 4/1997 (cor)

S#6 b) ph5-d6 (9+6)

a) 1. ♖h3 h4 2. ♜h1 ♜e2 3. ♖g2+
 ♜f2! [3...♜d1? 4. ♖xd3+ cxd3
 5. ♖c2+ dxc2#] 4. ♖xf2+!

[4. ♖xb3? cxb3 și câmpul a1 este liber]

4... ♖d1 5. ♖d5+ cxd3 6. ♖c2+ dxc2#

b) 1. ♖h1+ ♖e1 2. ♖:c4 d5 3. ♖:c5! (3. ♖:d5+ ♖d3 4. ♖e4 c4 5. ♖e1 c3 6. orice c:b2!) d4! 4. ♖:e1 d3 5. ♖f2+ ♖d2 6. ♖c2 d:c2#

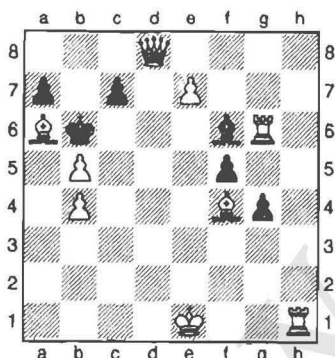
Joc în ecou orizontal-vertical
(paș înlătura o dublă soluție – parazită în a)).

31

Premiul III

T.J. « OD 55 »

Poltava S.A. 1998

S#6 v (9+6)

1.0-0 g3 2. ♖a1 g2 3. ♖h2 f4 4. e8♖!

(4. e8♖/♖? ... 7. ♖e3!)

4... f3 5. ♖d4+ c5 6. bxc6+ ♖xd4#

Tema Valladao.

1. e8♖? g3 2.0-0 g2 3. ♖a1= (3. ♖h2

gxf1♖+)

(2. ♖a1 apără preventiv la a6; 3. ♖h2

blochează h2; 4. e8♖ apără ♖c6;

6. b:c6 ep+ dezleagă ♖f6 indirect;

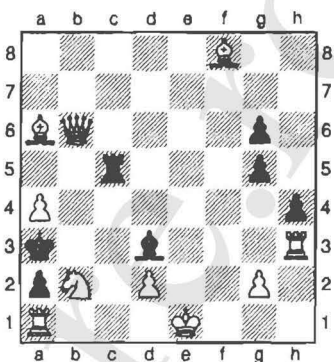
5. ♖d4+ dezleagă direct ♖c7)

32

Lauda 3

T.J. "M.V. 60"

Stratagems 10/2000

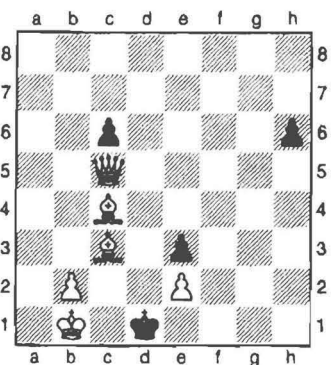
S#5 (10+7)

1. g4! [1. g3? ♖~! 1... hxc3 2. ♖xc3 g4 3. ♖c4!! g5 4.0-0-0 a1♖ /a1♖ 5. ♖a5! /♖b3+ ♖xb2# /♖b3#

Tema Valladao cu 2 promoții minore. Arbitru M. Vukcevic: "O veche temă cu o drăguță mutare a 3-a a albului subtilă și dificilă"

33

Bulletin Problemistic 76/2001

S#7 v (6+4)

1. ♖a5! h5 2. ♖xh5!

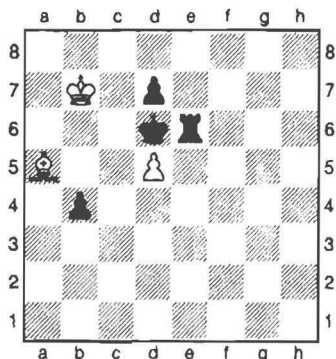
[2.𐄂xe3? c5! ...4.𐄂g1+ 𐄂:e2;
 2.𐄂f5? c5 3.𐄂a1 𐄂c1 4.𐄂f1+ 𐄂c2
 5.𐄂a2 c4 6.𐄂b4 c3 7.𐄂e1 h4! nu
 c:b2#?]
 2...c5 3.𐄂a2! c4 4.𐄂f3! c3 5.𐄂f1+!
 𐄂d2 6.𐄂a1! 𐄂c2 7.𐄂e1 cxb2#
 1.𐄂b4? ....3...c:b4; 1.𐄂a2? 𐄂xe2;
 1.𐄂a6?; 1.𐄂h5? c5! 2.𐄂a2 c4 3.𐄂a5
 /𐄂b4 3...c3 4.𐄂h1+ 𐄂xe2

Evacuări succesive ale coloanei c
 și apoi control simultan al primei
 linii si pe2.

34

Loc 3

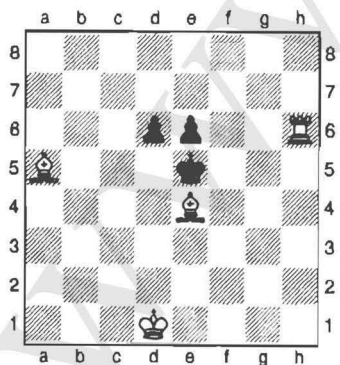
Cupa FRȘ 1991
Bul. Probl. 57/1992

h#3 2 sol (3+4)

1. ♖e7 ♙xb4+ 2. ♕d8 d6 3. ♗e8 ♙a5#
 1. ♗e8 ♙b6 2. ♖e7 d6+ 3. ♕d8
 4. ♕b7#

Switchback N, Anderssen, ciclu
 negru ABC-CAB, Salazar.
 Miniatură.

35

Mențiune Onorabilă 2
Buletin Problemistic 1992-3
(cor)

h#3 1141 (4+3)

1. ♖f4 ♗h4+ 2. ♕g3 / ♕g5/ ♖e5/ ♖e3

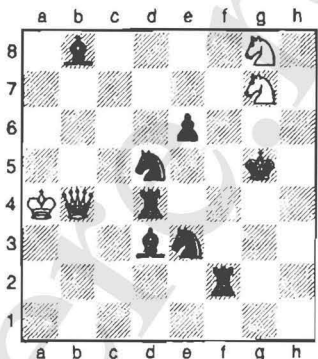
2... ♙e1 / ♙d8/ ♙c3/ ♙b6#

Steluța regelui negru.

36

Lauda 4

Șahmatna Misal 1999

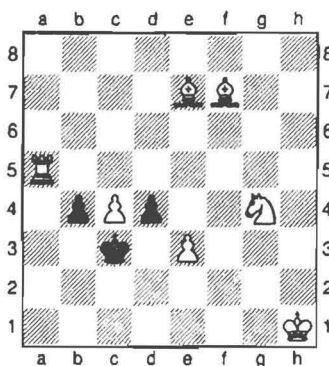
h#2 3 sol (4+8)

1. ♗h4 ♗e4 2. ♗h5 ♕xe6#
 1. ♗g4 ♗d4 2. ♕f4 ♗f6#;
 1. ♕c4 ♗xb8 2. ♙e4 ♗g3# (model,
 oglindă)
 (1... ♗b6 / ♗d6? 2. e5 ♗h6+ 3. ♕g4)

Bristol bicolor cu mutări Pelle în
 Meredith.

37

Umenie 64-17/2000

h#2 4 sol (7+3)

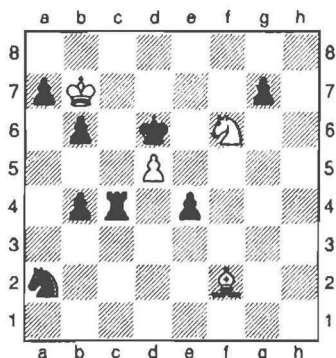
1.b3 ♖h4 2.♗b4 ♕e1#
 1.c3 ♖d5 2.♗xc4 ♖c5#;
 1.dxe3 ♜f2 2.♗d4 ♕f6#;
 1.♗d3 ♗g2 2.♗e4 ♕g6#

Ridicarea regelui negru la "suprafață".

38

Lauda I

Buletin Problemistic 1995

h#3 4 sol (4+8)

1.♗e7 d6+ 2.♗d8 ♗xb6+ 3.♖c7+ ♗xc7#
 1.♖c6 dxc6 2.♗e7 ♗c5+ 3.♗d8 c7# model;
 1.♖c8 ♗xa7 2.♖e8 ♗xb6 3.♖e5 ♗c5#;
 1.♖d4 ♗c8 2.♖c4+ ♗d8 3.♖c5 ♗g3#

Arbitru Y. Tallec: "Un drăguț buchet de soluții în care ♖ negru ocupă pe rând câmpurile c8, c7, c6, c5 în timp ce ♜ alb susține această soluție".

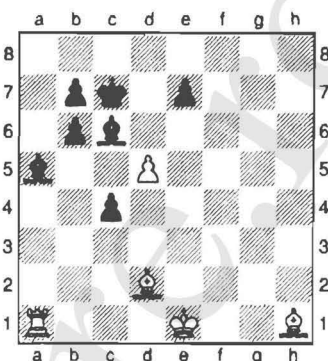

39

Loc 4

Cupa FRȘ

Buletin Problemistic 68/1997

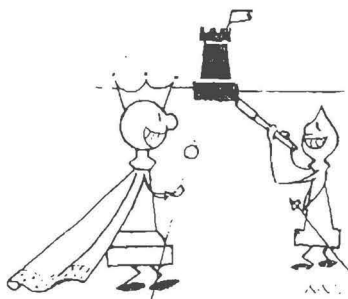

h#3 v b)Nc6=Cnegru (6+7)

a) 1.♗d7! 0-0-0 2.♗c8 ♗f4+ 3.e5 dxe6#
 [1.♗d6? ♖b1 2.♗c5 ♖xb6 3.c3 ♗e3+ 4.♗c4]
 b) 1.♗d6! ♖b1 2.♗c5 ♖xb6 3.♜b4 ♗e3# [1.♜a7? 0-0-0 2.♜c8 ♗f4+ 3.e5 dxe6+ 4.♜d6]

Specialitate cu en passant și rocadă.

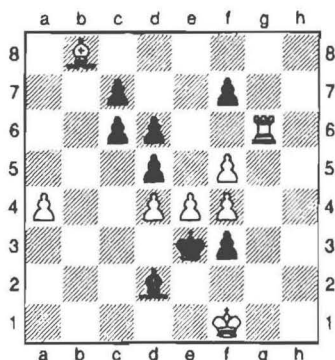
Arbitru, N. Chivu: "legătura dintre cei doi gemeni (de tip Fröberg) o constituie și faptul că soluția dintr-unul este cursă în celălalt și viceversa".

40

Bulletin Problemistic 74/2000

h#3 3 sol (8+8)

1. ♖xe4 ♜e6+ 2. ♖xd4 ♜e4+ 3. ♖c5 ♜a7#

1. ♖xf4 ♜xd6 2. ♖g3 ♜xc7 3. ♖h2 ♜h6#;

1. dxe4 ♜xc7 2. d5 ♜e5 3. f2 ♜g3#

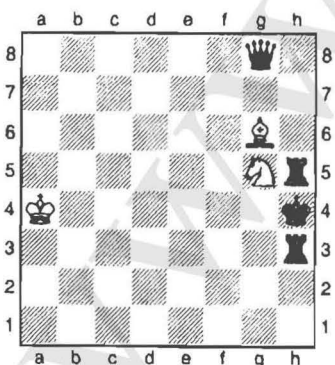
Cuirasele de pioni sunt străpunse

41

Premiul 1

Cupa F.R.Ş.-99

Buletin Problemistic 72/1999

h#4 b) Cg5-g3 (3+4)

a) 1. ♖h2 ♜e6 2. ♖h3 ♜e8 3. ♖g3 ♜d7 4. ♖h4+ ♜f4#

b) 1. ♖h6 ♜c2 2. ♖g5 ♜e2 3. ♖h5 ♜d1 4. ♖h4+ ♜f4#

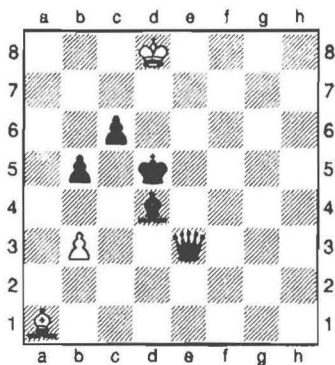
Dublu Herlin în ecou opus. Miniatură aristocrată. Umnov negru în scară.

Arbitru, M. Manolescu: "O formă reușită de miniatură aristocrată cu maturi în ecou și manevre periclitice ale albului, remarcându-se succesiunea nesimetrică a mutărilor în cele două soluții, chiar dacă pozițiile de mat sunt simetrice. Un alt element artistic de efect îl constituie deplasarea alternativă a grupului ♖♜♖ în sus și în jos. Lucrare originală dacă avem în vedere și problema colectivă N. Gronroos & P. Koistinen, The Problemist 1997, unde, cu același material se obțin maturi asemănătoare, dar unde tema este realizată cu mutări critice ale ♖ alb"

42

Bulletin Problemistic 74/2000

(cor)

h#4 (3+5)

1. ♜h8! ♜g7! 2. ♖b6+ ♜e7 3. ♖c5 ♜f8 4. ♜d4 ♜e6#

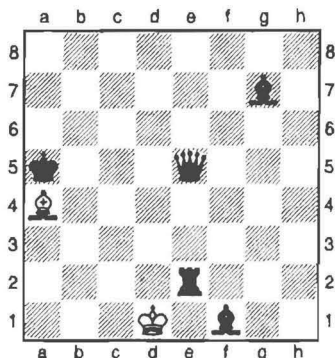
Bristol bicolor, Herlin, switchback.

43

Mențiune Onorabilă 3

Cupa FRȘ – 2000

Buletin Problemistic 74/2000

h#5 (2+5)

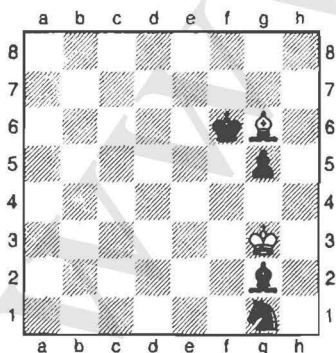
1. ♖f8 ♗b5 2. ♗b4 ♖xe2! 3. ♖a4 ♖c2
4. ♖a5 ♗d1 5. ♗b5 ♖b2# ideal

Minimală cu tema Herlin.

Arbitru, N. Popa: "Poziția finală greu de prevăzut, datorită necesității de a captura ♖e2. Albul dă mat pe b2, inițial triplu controlat. Miniatură aristocratică."

44

Buletin problemistic 77/2002

h#6 (2+4)

1. ♖e5 ♖f2 2. ♖f4 ♖e1 3. ♖g3 ♗e4

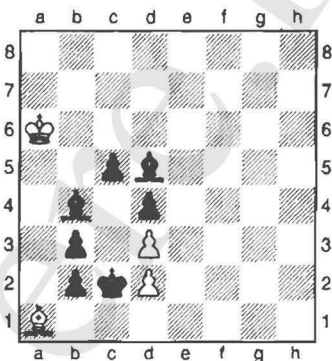
4. ♖h2 ♖f2 5. ♖h1 ♖g3 6. g4 ♗xg2#

Durbar negru și switchback ♖ alb.

N. Popa: "Halucinant! Mutări excepționale de ambele părți"

45

Buletin problemistic 80/2003

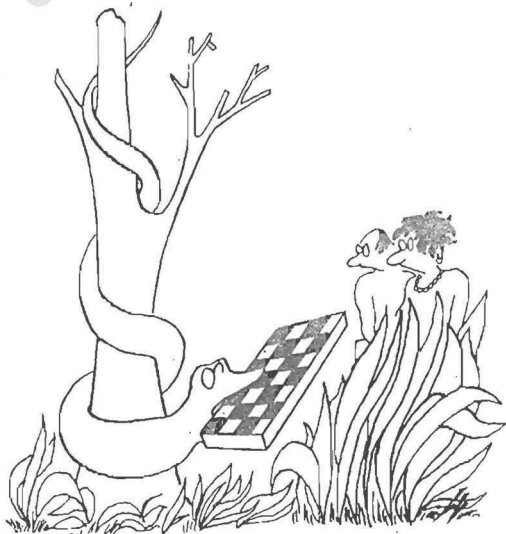

h#5 (4+7)

(D.I. Nicula & V.P.)

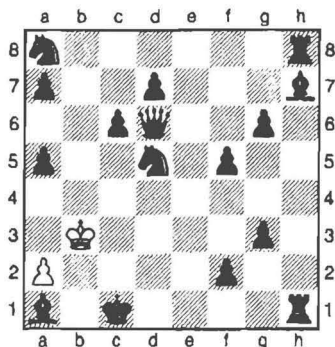
1. b1 ♗ ♗xd4 2. ♗c3 ♖b5 3. ♖b2 ♖a4
4. ♖a1 ♖a3 5. ♗b2+ ♗xb2#

"Regii si bufonii lor!"

46

Problemkiste 134/2001

ser#37 (2+16)

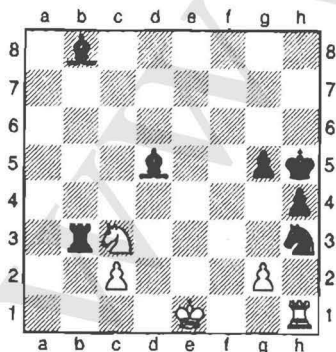
(M. Olariu & V.P.)

1.a3! 2...11.♘a2-♘:a1-♘a2-♘b3-
♘c4-♘d3-♘e2-♘f3-♘g2-♘:h1
12...18.♘g2-♘h3-♘h4-♘g5-
♘h6-♘g7-♘:h8 19...25.♘g7-♘f7-
♘e8-♘d8-♘c8-♘b7-♘:a8
26...30.♘:a7-♘a6-♘:a5-♘a4-
♘b3 31...35.a4-a5-a6-a7-a8♖
36.♖a2 37.♖c2#

Rundlauf de ♘ în 4 colțuri (21T.T.).
Switchback de ♘ (b3) și ♖ (♖a2),
Excelsior lent, problemă minimax.

47

König & Turm 16/2005

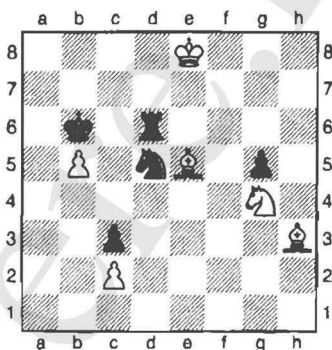
ser s#13 (5+7)

1.♖e2 2...6.c4-c5-c6-c7-c8♕!
7.♕:h3 8.0-0 9.♖f6 10.♖d6 11.♘h2
12.♖g1 13.g4+ h:g3 e.p. #

Excelsior+Valladao în Meredith.

48

Buletin problemistic 71/1999

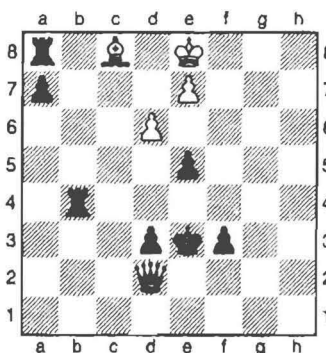
ser h#4/4 (6+5)

1...4.♘a7-♖b6-♖a8-♖b6&
1...4.♖d4-♖e5-♖c8-♖c6 mat

Urmărire

49

Buletin problemistic 72/1999

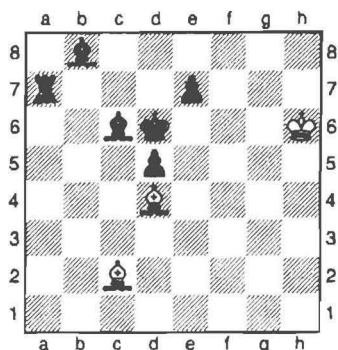

ser h#4/4 (4+8)

1...4.♖d4-♖a5-d2-♖d8+ &
1...4.exd8♖-♖g4-♖xa8-♖xf3 mat

50

Buletin problemistic 74/2000

ser h#5 3 sol. (3+6)

(V.P. & Eric Huber)

I) ♖d7-♙b7-♜c6-♞d6-♝c7 & ♜a4 #

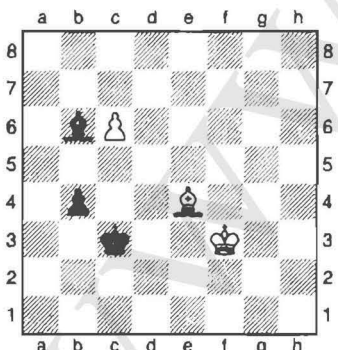
II) ♜a8-♜c6-♞d6-♝c7-♙b7 & ♜a4 #

III) ♜d7-♞d6-♝c7-♙b7-♜c6 & ♜a4 #

Mutările ♜ negru și câte două perechi de mutări negre critice, sunt translatate succesiv după ciclul ABCD(A)-BCDA(B)-CDAB(C).

51

Buletin problemistic 84/2005

ser h#6 2 sol. (3+3)

(Valer Demian & V.P.)

I) ♜c4-♙b5-♜a6-♜a7-♜a8-♜a7 & c7 #

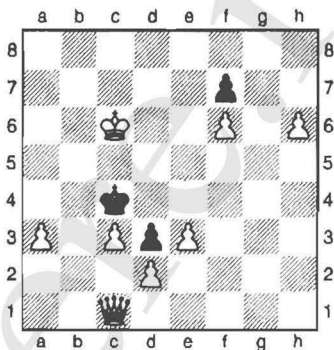
II) ♜d2-♜e1-♜f1-♜g1-♜h1-♜g1 &

♜g3 #

Durbar de ♜ negru în două colțuri opuse și bateria albă (cu aceeași piesă fixă) ce acționează în dublu sens.

52

Buletin problemistic 84/2005

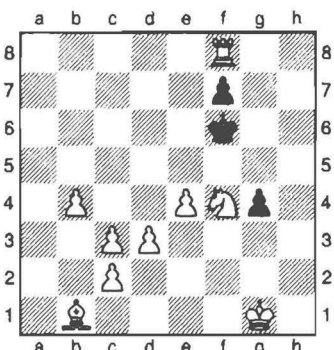
ser h#23 (8+3)

1...15. ♜b3-♜a4-♜a5-♜a6-♜a7-♜b8-♜c8-♜d8-♜e8-♜f8-♜g8-♜h7-♜g6-♜f6-♜e5! 16...22. f5-f4-f:e3-e2!-e1♙-♙:d2-♙:c3 23. ♜d4 & ♜f4 # model.

Circuit de ♜ negru; Excelsior cu promoție minoră. Meredith.

53

Buletin problemistic 85/2006

ser h#9 b) pc2-d4 (9+3)

(V.P. & D.I. Nicula)

a) 1. ♖e5 2...6. f5-f:e4-e:d3-d:c2-c1 ♙! 7...9. ♙a3-♙:b4-♙d6 & ♚e5 #
economic

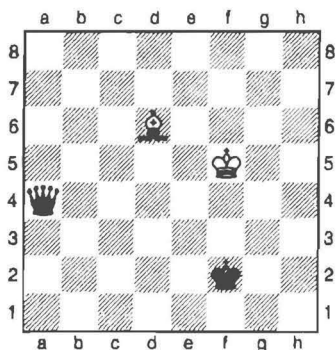
b) 1. ♖g7 2...6. f5-f:e4-e:d3-d2-d1 ♜! 7...9. ♜e3-♜f5-♜h6 & ♜e6 #
model.

Dublu excelsior cu promoții minore.

54

Buletin problemistic 1993 (c)

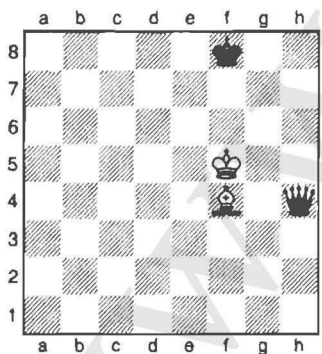
s#4v maximal (2+2)

b)Nd6=C

- a) 1. ♖b4! ♜e8 2. ♙c5+ ♜e3 3. ♖g4 ♜:c5 4. ♜h3 ♜h5 # (1. ♙f4? ♜e8 2. ♖g4 ♜e1 3. ♙e5 ♜a5 4. ♜h3 ♜e1)
b) 1. ♜c4 ♜e8 2. ♖g4 ♜e1 3. ♜e3! (3. ♜e5?) ♜a5 4. ♜h3 ♜h5 # (1. ♜e4?)

55

Buletin problemistic 63/1995

s#4 maximal a)b)c)d) (2+2)

(V.P. & Mircea Manolescu)

- a) dg; 1. ♖g6 ♜d8 2. ♜h7 ♜d1 3. ♙d6+! ♜:d6 4. ♜h8 ♜h2 #
b) ♜-g1; 1. ♙e5 ♜a7 2. ♖g6 ♜g1+ 3. ♜h7 ♜a7+ 4. ♙g7+ ♜:g7 #
c) ♜-d6; 1. ♙e5 ♜d1 2. ♖g6 ♜d8

3. ♜h7 ♜d1 4. ♙d4 ♜h5 #

(1. ♙e3?)

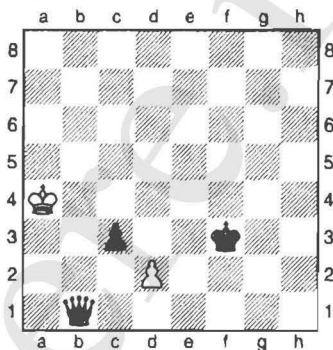
d) ♜-c1 & ♙=♙; 1. ♖g6 ♜c8

2. ♜e6+ ♜:e6+ 3. ♜h7 ♜a2

4. ♜h8 ♜g8#

56

Şahmatna Misal 9/1996

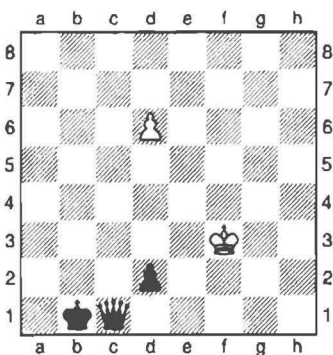
s#6 maximal (2+3)

1. ♜a3 ♜h7 2. d3 ♜a7+ 3. ♜b3 ♜g1 4. ♜c2 ♜a7 5. d4 ♜h7+ 6. ♜d1 ♜b1#

Dublă trianulație a ♜ negre.
Superminiatură minimală.

57

Thema Danicum 82/1996

s#8 maximal (2+3)

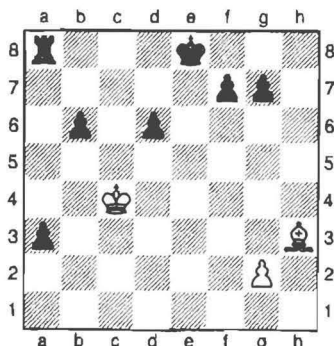
1. ♜f3 ♜c8 2. ♜e2 ♜h3 3. d7 ♜a3 4. d8♜ ♜f8 5. ♜e7 ♜f1+ 6. ♜xd2

♖a6 7. ♗e2 ♖h6+ 8. ♕d1 ♖c1#

Marea stea a ♖ negre, realizată economic și interesant.

58

Buletin Problemistic 67/1997 (c)

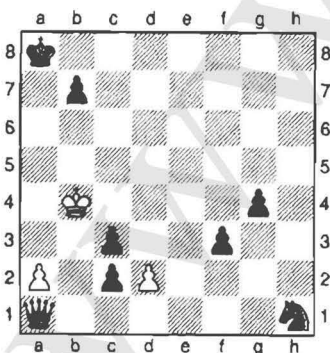
#6 maximal (3+7)

1. g4 0-0-0 2. g5+ f5 3. gxf6+ ♕b7
4. fxg7 ♜h8 5. gxh8 ♖ ♖a6 [5... ♕c6
6. ♖c8#] 6. ♖a8#

Excelsior+Valladao,

59

Phonix 54/1997

s#8 maxim (3+8)

(V.P. & Vlaicu Crisan)

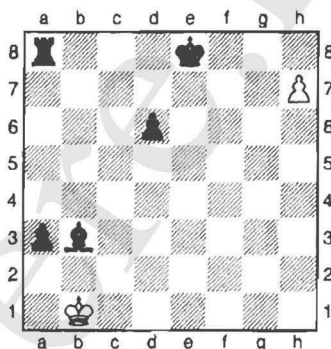
1. ♕b4 ♖g1 2. ♕xc3 ♖a7 3. d4 ♖xa2
4. ♕d2 ♖g8 5. d5 ♖b8 6. ♕e1 ♖h2
7. d6 ♖h8 8. ♕f1 ♖a1#

"Crucea de Malta" (rubrica dezlegări: "se pare, unul din puținele exemplare existente, dacă nu singurul complet și corect". J. Dupin + A.E.)

60

Lauda4

Thema Danicum 92/1998

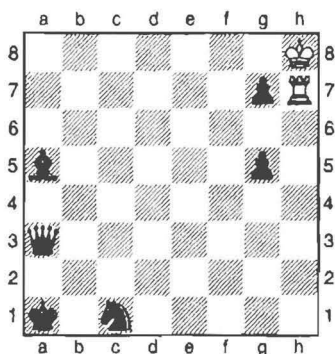

s#5v maximal (2+5)

1. h7 ♕g8 2. h8 ♜ 0-0-0 3. ♜h2 ♕a2+
4. ♜xa2 ♜h8 5. ♕a1 ♜h1#
1. ♕a1? ♕g8 2. h7 ♕a2 3. h8 ♜+ ♕g8
4. ♜xg8+ ♕d7 5. ♜g2 ♜h8 6. ♜a2
♜a8!

61

Buletin Problemistic 69/1998

s#7* maximal (2+6)

1...♖f8# (*)

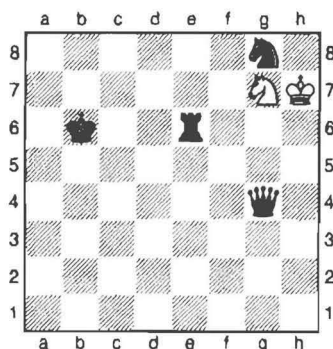
1.♖h4! ♖f8+ 2.♔h7 ♖a3 3.♖a4!
[3.♖b4? ♖h3+ 4.♔g6 ♖c8 5.♖g4
♖c2+] 3...♙e1 4.♔xg7 ♙a5 5.♔h8
♙e1 6.♖a7 ♙a5 7.♖h7 ♖f8#

Fata Morgana: miniatură; triunghi al
♔ si pătrat al ♖, albe; switchback
de ♖ si ♙, negre; anihilație ♙ g7.

62

Lauda 2

Buletin Problemistic 1999 (v)

s#6 maximal (2+4)

1.♔f5 ♖a4 2.♔d4 ♖e8 3.♔c6 ♖e1
4.♔e5 ♖a4 5.♔d7+ ♖xd7+ 6.♔xg8
♖e8# model.

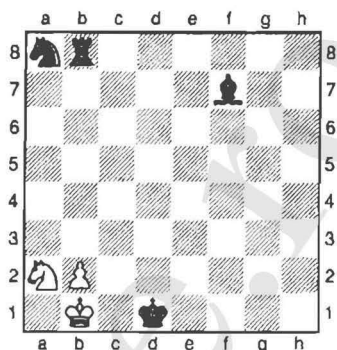
"Calul acar". Miniatură aristocrată.

Arbitru M. Manolescu:
"Impresionantă activitate a ♔ alb
care comută mutările negre ale ♖ și
♙".

63

Umenie 64 – 12/1999

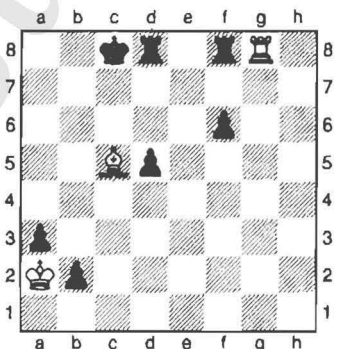

s#6 maximal (3+4)

1.♔b4 ♙a2+ 2.♔a1 ♙g8 3.b3 ♙xb3
4.♔d5 ♖h8 5.♔c3+ ♔c2 6.♔d5
(switchback) 6...♖h1#

64

Springaren 80/2000

s#4 maximal (3+7)

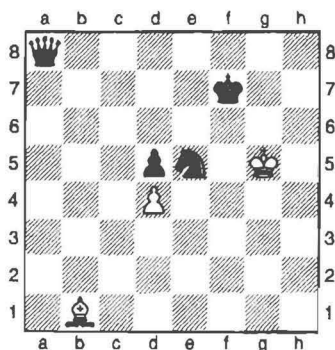
zeropozitie

a) ♔b2-b6; 1.♔a1! ♖d6 2.cxd6 ♖d8
3.♖g2 ♖h8 4.♖a2 ♖h1#
b) ♖g8=♖; 1.♔xa3! ♖d6 2.♖g4+!
♔b7 3.♖b4+! ♖b6 4.♖xb2 ♖a8#

Meredith cu joc in ecou orto-
diagonal.

65

Problemkiste 134/2001

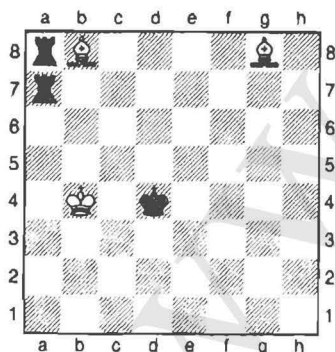
s#7 maximal (3+4)

1. ♖a2 ♜h8 2. ♖xd5+ ♜e8 3. ♖f7+!
 ♜xf7+ 4. ♜g6 ♜h1 5. ♜g7 ♜a8 6. d5
 ♜a1+ 7. ♜g8 ♜h8#

"Merry-go-round" (♜ în 4 colțuri).

66

Buletin Problemistic 82/2004

s#6 maximal (3+3)

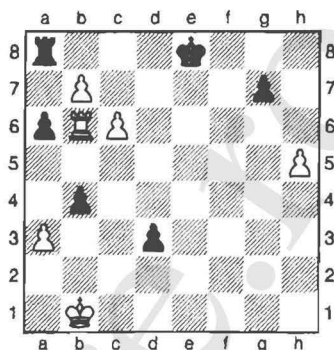
(V.P. & Ion Murarasu)

1. ♖d6 ♜h7 2. ♖e7 ♜a1 3. ♖a2 ♜ah1
 4. ♖b1 ♜xb1+ 5. ♜a5 ♜b8 6. ♖b4
 ♜a7#

Circuite dirijate.

67

Buletin Problemistic 72/1999

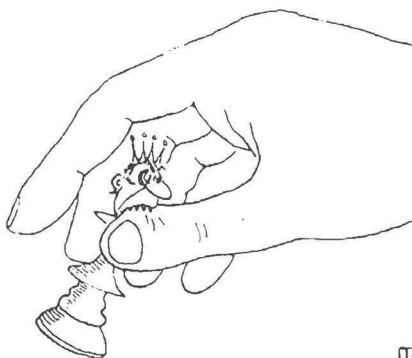
r#5v maximal (6+6)

1. b8♖! g5 2. hxg6 e.p.! bxa3 3. ♜d7!
 [3. ♜xa6? 0-0-0 4. ♜b8# datorita
 conditiei de reflex] 3...0-0-0 4. ♜b2
 ♜h8 5. ♜a2 ♜h1# Valladao.

1. b8♖? ... 3. ♖d6 0-0-0 4. ♜b8# cf.
 reflex

1. b8♜+? ♜f7 2. c7 g5 3. ♜d6
 (3. hxg6+ e.p.+ ♜g7! 4. ♜d6 ♜h6!)
 bxa3 4. ♜b2 ♜h8 5. ♜a2 si ♜h1+??
 imposibil (Δh5)

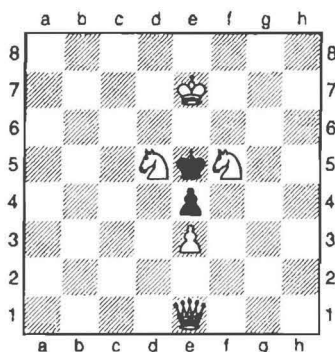
1. c7? ♜d8 2. c8♜ g5 3. hxg6
 epl(3. ♜f6? bxa3 4. ♜e6# reflex)
 bxa3 4. g7 ♜f7 5. ♜b2 ♜d4!

(T)

68

Tribuna Sibiului 27.10.1976

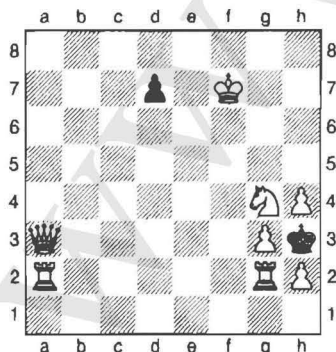

#2 v (5+2)

1. ♖d1? ♕xf5 2. ♖h5#; 1. ♖f1? ♕xd5
 2. ♖b5#; 1. ♖e2? ♕xf5/♕xd5
 2. ♖h5/♖b5# , dar neexistând o
 ultimă mutare legală neagră, albul
 nu are voie să înceapă, deci negrul
 trebuie să mute și dacă
 0... ♕xf5 1. ♖g1!~ 2. ♖g5#
 (1. ♖f3? =)
 0... ♕xd5 1. ♖c1!~2. ♖c5# (1. ♖c3? =)
 (redactor A. Ianovici: "O reușită
 problemă retroanalitică, având
 mături schimbate și antidual în
 poziții ecou-simetrice și perfect-
 economice")

69

Buletin Problemistic 42/1984

#2 v (8+2)

1. ♖a8? (2. ♕f2#) ♕xg4!

1. ♖f3? d~ 2. ♕f2# fals caci

0... ♕xg4 1. ♖d6! ♕f5/♕f3/♕h5/♕h3

2. ♖f4/♖g6/♖xd7#

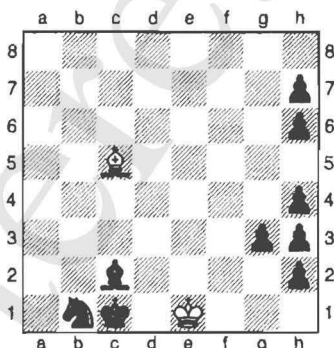
1. ♖e7? ♕f5/d~! 1... ♕h5/♕f3?

2. ♖g5/♖e2# 1. ♖d3?/♖a4+? d~
/♕h5!

0... d~ 1. ♖f3! d~ 2. ♕f2#

70

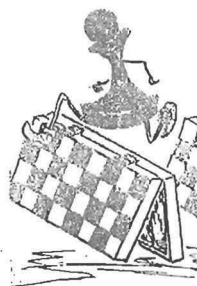
Revista Română de Șah 3/1978

-1 ♖h#1 v (2+9)

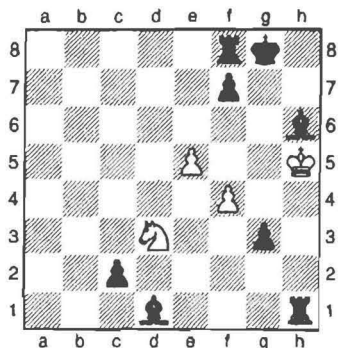
- 1... b2-b1♕! & 1. b2-b1♕! ♕a3#

- 1... a2xb1♕? ar fi ilegal, căci pionii
 negri de pe tablă au capturat deja
 14 piese albe și cu 2 existente fac
 16, setul normal, deci ce s-ar mai fi
 luat în b1?

71

Lauda
Quartz 6/1997

-2.5&h#1 (4+8)

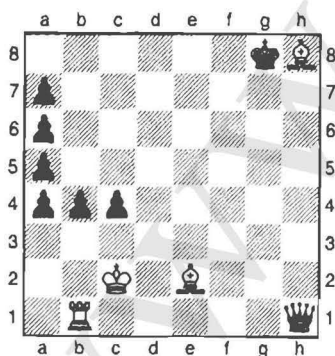
-1.h4xg3 e.p. ++ g2-g4
2.e2x♖d1=♕+ ♜c5-d3 -3.0-0
(♕e8, ♖h8) & 1.♖f8 ♜d7 #

Valladao complet in retro!

72

Lauda

Buletin Problemistic 42/1984

4# Proca retractor (4+8)

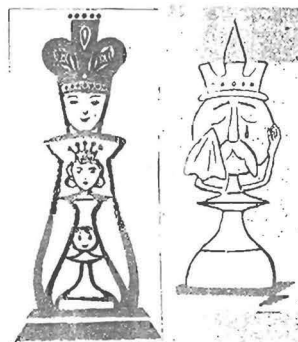
- 1.♖e1x♜b1! ♜a1-b1+ (♜ nu are alt câmp de plecare din cauză de retroșah; ea provine din promoția ♠g7-g1; 1.♖e1x♕b1? ♕a2-b1+ nu rezolvă căci dă libertate retragerilor negrului)

- 2.♕d1x♕c2!! ♕b1-c2++ (evident, câmpul b1 e singurul posibil de plecare)

- 3.♕d3x♕e2 ♕f1-e2+ (la fel, singurul câmp de proveniență, altfel e retroșah, iar ♕ provine din promoția ♠h7-h1)

- 4.♕g6-d3! & 1.♖e1-e8#.

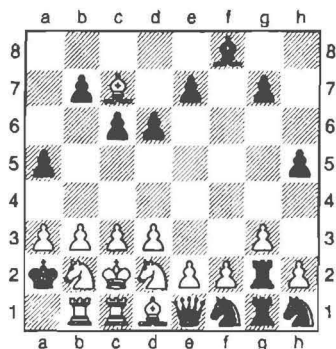
Configurația pozițională reglează posibilitățile de decapturare după cum urmează: ansamblul pionilor negri arată că ei au executat 12 capturi: 4 figuri inițiale, cei 5 pioni albi de pe coloanele a...e și 3 figuri albe din transformarea pe f8 a ♠g2 și h2; aceștia, pentru a folosi coloana f, au capturat 3 figuri negre și nu pionii g7 și h7, căci aceștia sunt necesari soluției. Întrucât 4 (piese albe existente) + 12=16, balanța este corectă și completă, deci negrul nu poate decaptura decât retrăgându-și pionii (ceea ce nu va fi însă cazul); practic nicio figură neagră nu va putea decaptura ceva. Albul însă va putea decaptura cele 3 figuri negre de bază rămase după cele luate de ♠g2+h2 dar și oricare alte două provenite din transformările ♠g7 și ♠h7 pe g1 și h1.

73

Lauda

Diagrammes 23/1976

Cine dă 1#? (15+14)

1. ♖a1#? nu, ci 1... ♜x2d#! căci rândul la mutare este al negrului! Pentru ca să fie al albului trebuie să se justifice o mutare neagră precedentă, ori aceasta nu poate fi:

1. a) ... ♜e3-f1 sau ♜a1-a2 din cauză de retroșah la alb sau la negru, fără ca ♜b1 să aibă de unde veni (pleca);

b) ... a7(6)-a5 sau h7(6)-h5 căci turnurile negre nu ar fi putut ieși din zona lor;

c) ... d6xc6, căci ar necesita și c7xd6 ori nu lipsește decât o singură figură albă; de altfel s-ar fi pus și problema scoaterii ♜c8, care va trebui să participe la realizarea poziției; presupunerea că printr-un eventual f7-f3x♞g2-g1=Figură, s-ar rezolva ceva este nemotivată și iluzorie.

d) ... d7-d6, căci ♜c8 trebuie jucat mai din timp pentru a se putea crea poziția figurilor negre de pe prima orizontală, iar pe la b7 drumul este blocat.

2. Pentru ca figurile negre să ajunga pe linia 1-a, e nevoie de o coloană liberă, deschisă

temporar. Aceasta a fost coloana "d" deschisă după d2xc3 o figură pe care negrul și-o recapătă pe tablă prin promoția f7-f3-fxg2-g1F; după intrarea figurilor negre lanțul pionilor albi se reface prin c2x♜d3, acesta fiind adus pe ruta ♜c8-♜f5-♜d3. Coloana eliberată pentru respectivul acces nu poate fi col. "c" (întii c2x♜d3 și apoi d2xc3 figura din transformarea pe g1) căci acum ♜c1 nu poate ieși pentru a elibera câmp de acces turnurilor negre pe linia 1-a.

3. Intrarea ♜ negru la a2 și a ♜h1, ieșirea ♜f1 și alte caracteristici sunt rezolvate observând că:

a) - Regele se poate strecura când formația de pioni albi este a3-b2-c3-d3, deci după ambele prizări albe.

b) - ♜h1 poate intra după ♜g1-f3; ♜h1-g1/♜g3-h1 apoi pentru alb b2-b3 și ♜c1-b2(a3); urmează ♜g1-c1, după plecarea ♜ și ♞ albe.

c) - ♜f7 se poate transforma după ce ♞ albă se plasează pe câmpul g2 iar revenirea ♜ alb și alte aranjamente se pot face la momentul favorabil.

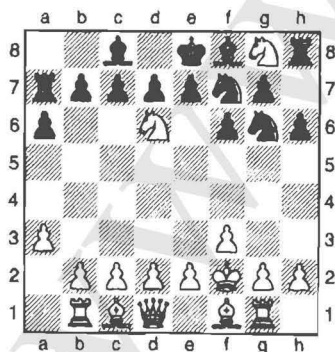
4. Dacă ultima mutare albă a fost efectuată cu ♜d2, retragerea ei desface poziția și poate fi reconstituită partida conventională justificativă. Ultima mutare albă nu poate fi a ♜b2 sau ♜c7, căci după aceea negrul nu mai poate retrage decât ♜f1 ceea ce duce la retropoziție imposibilă. Realitatea celor analizate se demonstrează și prin partida.

1. ♖f3 a5 2. ♗g1 ♗a6 3. ♜a3 ♗c6
 4. ♜h4 ♗c3 5. dxc3 ♜f6 6. ♙e3 ♜h5
 7. ♙a7 ♜g3 8. ♜d2 ♜h1 9. g3 h5
 10. ♙h3 ♗h6 11. ♜f1 f5 12. ♜g2 f4
 13. ♜c1 f3 14. ♜b1 fxg2 15. ♗c1 g1 ♗
 16. ♜c4 ♗g2 17. a3 ♗d6 18. ♜a2 ♗d1
 19. ♜b1 ♗dg1 20. ♜a2 d6 21. ♜b1
 ♙f5 22. ♗d1 ♙d3 23. cxd3 ♜a6
 24. ♜a2 ♜d7 25. ♜b1 ♗e6 26. ♜a2
 ♗e3 27. ♜b1 ♜d2 28. ♙f5 ♗e1
 29. ♙g6+ ♜d7 30. ♜c1 ♜c6
 31. ♙e4+ ♜b5 32. ♗b1 ♜a4 33. ♙c6+
 ♜b3 34. ♙a4+ ♜a2 35. ♙b6 c6
 36. ♙c7 ♜f1 37. ♜d2 ♜c5 38. ♗dc1
 ♜a6 39. ♙d1 ♜c5 40. b3 ♜a6
 41. ♜b2 ♜c5 42. ♙d8 ♜e4+ 43. ♜c2
 ♗e1 44. ♜f3 ♜d2 45. ♙c7 ♜f1
 46. ♜d2 ♜xd2#

Jurizare, A. Hazebrouk: "Poate mai puțină ingeniozitate ..., dar riguroasă și agreabilă. Eu însumi aș fi preferat suprimarea ♙c7 și ♙c6 rămăsese la c7"
 Dezlegatori: "Pasionant și dificil" (R. Dragoescu); "Cea mai bună din lot" (J. Ruiz).

74

Buletin Problemistic 42/1984

PJ=16,5

(16+15)

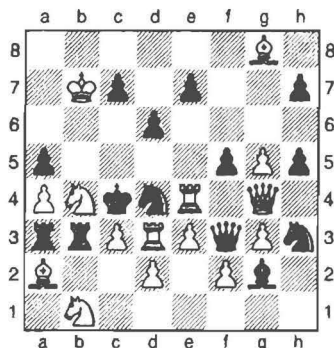
(par-impar)

Numărul minim necesar al
 deplasărilor evidente pe tablă este,

pentru alb, de 5 (ale ♖+♗+♜) + 10 (ale cailor, de ex. ♜h3-♜f4-♜e6-♜xd8-♜f7-♜h6-♜g8=7 și ♜c3-♜e4-♜d6+=3) total 15. Întrucât negrul se află la mutare (câci ♜ sau este în șah), totalul deplasărilor sale trebuie să ajungă la 15-1=14 mutări; pentru configurația sa sunt însă suficiente doar 9, compuse din 4 (de către ♖+♗) + 5 (ale cailor, de ex. ♜h6-♜f7=2 și ♜c6-♜e5-♜g6=3); urmează că el va trebui să adauge 14-9=5 mutări oarecare pentru completare. Câmpurile ce le are la dispoziție pentru caii și turnurile sale nu-i îngăduie însă, decât perechi de mutări, în stil "du-te-vino", astfel că nu-i mai rămâne decât regele prin care să execute o triangulație ce-i produce un circuit dintr-un număr impar de mutări. Singura pe care o poate realiza, este însă de 7 mutări (cea mai scurtă) de ex: ♜f7-♜g6-♜h5-♜g5-♜g6-♜f7-♜e8 sau ♜f7-♜e6-♜d6-♜d5-♜e6-♜f7-♜e8

ș.a. Aceasta înseamnă ca totalul său minim de mutări să ajungă la 9+7=16, iar în consecință albul trebuie să joace 17=15+2. Albul poate face aceasta ușor adăugând o pereche de tempouri dus-întors sau lungind traseul unuia dintre caii săi. Ca atare, cea mai scurtă partidă va avea 16,5 semimutări. Un prototip este următorul:

1. ♜f3 f6 2. ♜d4 ♜f7 3. ♜c6 ♜g6
 4. ♜xd8 ♜h5 5. ♜c6 ♜g5 6. ♜a3
 ♜g6 7. ♗g1 ♜f7 8. ♜e5+ ♜e8 9. ♜g4
 ♜h6 10. f3 ♜f7 11. ♜h6 a6 12. ♜g8
 ♗a7 13. ♜b5 ♜c6 14. a3 ♜ce5
 15. ♗b1 ♜g6 16. ♜f2 h6 17. ♜d6+

(2NAA)

(15+14)

Ultimele 5 semimutări

♞ negru este în şah de la ♔g8, care nu are de unde pleca pentru a ajunge pe diagonala respectivă; desigur şahul poate fi dat și prin descoperire ♖e6-e4 sau transformarea unui pion la g8. Pentru a decide trebuie să stabilim, mai întâi, cum s-a obținut acest al doilea ♔ alb (♔AA) și ... implicit partea caracteristică a configurației din diagramă. Se constată repede că numai manevra timpurie ♔b2-b5x♖a6-a8♔ furnizează ♔ dorit; apoi negrul și-a recastigat ♖ prin promoția ♔b7 la b1; mai se observă că tot din timp, a trebuit ca ♔c1 să fie dat la h6 pentru g7xh6-h5 și ♔f8 la g5, pentru h2-h4xg5. Altceva nu mai lipsește de pe tablă, dar toate aceste capturi și promoții trebuie să fie efectuate într-o faza incipientă de joc, căci altfel nu se poate construi procesul mai îndelungat și complicat, de deplasare a pieselor pentru a ajunge la poziția prezentată (vezi partida). Deci în aceasta fază finală a soluționarii, nu mai pot apare pe tabla alte piese

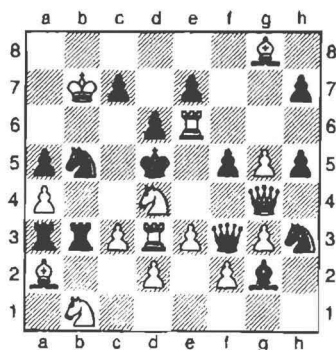
albe sau negre care să contribuie (după eventuala lor decapturare) la realizarea efectelor necesare, jocul cerut trebuind să se desfășoare în cadrul resurselor existente. Ca urmare, vom avea: -1. ♖e6-e4+! (-1. fxg8♔+?/g7-g8♔+? ilegal, datorită excesului de capturi, atins de către alb) ... ♔d5-c4+! (-1... ♗xf3+? - căci trebuie o piesă albă la f3 pentru ca ♔g2 să fie inefficient - la fel este ilegal prin exces de capturi de către negru; apoi -1... ♔c6-c4+? obligă la -2. f4xg5+, idem ilegal căci ♗g4 nu are de unde sosi acolo unde e) -2. ♔c6-b4+! (-2. ♔a6-b4+? ♖b2xb3+? - 3. ♔?xa2+? sau -2... ♔b5-d4+? -3. ♖3d3+? arată lipsa câmpurilor de plecare pentru ♔a2 și ♖d3, deci ilegal) ... ♔b5-d4+! - 3. ♔d4-c6+! (-3. fxg5+?, ilegal). Toate aceste ultime mutări sunt şahuri indirecte.

O partida demonstrativa poate fi:

1. b4 a5 2. b5 ♖a6 3. bxa6 b5 4. a4 b4 5. ♔b2 b3 6. ♔e5 b2 7. ♔c3 b1♖ 8. ♖a3 ♖a1 9. ♔f4 d6 10. ♔h6 gxh6 11. ♔b1 ♔g7 12. ♖d3 ♔f6 13. h4 ♔g5 14. hxg5 h5 15. c3 ♔f6 16. ♖h4 ♖a3 17. g3 ♔b7 18. e3 ♔h1 19. a7 ♔d5 20. a8♔ ♔f4 21. ♔d5 ♔h3 22. ♔a2 ♔c6 23. ♔g2 ♖a8 24. ♔e2 0-0 25. ♔gd5 ♔g7 26. ♖f4 ♔g6 27. ♖h4 ♔f5 28. ♖dd4 ♔e5 29. ♔d3 f5 30. ♔g8 ♖b8 31. ♖hf4 ♖bb3 32. ♖g4 ♔b4+ 33. ♔c4 ♖g2 34. ♔b5 ♔c6+ 35. ♔a6 ♖f3 36. ♖d3 ♔d8 37. ♔e2 ♔f7 38. ♔d4 ♔d5 39. ♖e4 ♔g2 40. ♖e6 ♔d8 41. ♖h4 ♔c6 42. ♔f7 ♔a7 43. ♔g8 ♔b5 44. ♔b7 ♖d1 45. ♖g4 ♖f3

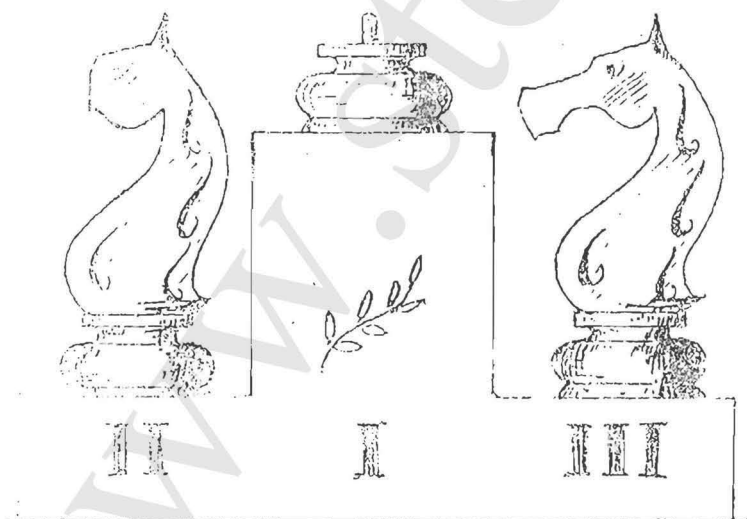

75A

W→ (15+14)

(vezi diagrama 75A, poziție de plecare în ambele direcții!) 46. ♖c6+ ♜d4+ 47. ♜b4+ ♔c4+ 48. ♞e4+! vezi poziția inițială. Un labirint cu dublă renaștere, de figuri sacrificate!

"Valeriu Petrovici" str. Baba Novac 18 bl.24B ap.48.
București. 031629 România.

CE ESTE (uneori cu) ȘAHUL?

O mică zonă-mpătrășită
în alb au negru și pe care
două oștiri vechi și-amorțite
aduse sunt la confruntare!

Un fals palat, cu mândre rigi
pe-un teritoriu parcelat
ce îl parcurg solemn și-agale
... cât încă nu au abdicat!

O zăbrelită înohisoare
pentru-agresivele regine
ce-ades se luptă și conaspără,
supremația s-și menține!

Un labirint de cămăruțe
pe-opt coridoare-alăturate
supravegheate atent din turnuri
postate lateral și-n spate.

Cetate, tabără, castel,
cu porți și piețe carolate,
episcopi, ofițeri, iecoadă,
toți cu priviri încrâncenate!

Manejuri mici, cu caii sprigi
greu de strunit, ce-n salt curbat
sprinteni aleargă, se strecoară
pe câmpul în cruciș brăzdat.

Mozaicată pardoseală pentru
arcași în giruri, care
orintre obstacole și piedici,
ajung cu greu la "promovare"!

Spectacol denumit "războinic"
fiindcă-n decorul cadrilat
figuri 'nălbite și-nnegrite
în mod "convențional" se bat

cu-un plan de-atac direct
și aspru, rapid și fără paravan
având ca scop să-n carcereze
doar un simbolic suveran!

O machiavelică-ntâlnire
de minți și creiere-mbăceite
cu teorii, manevre, curse
și strategeme iacuseite,

o fierbințeală, ca o boală
cu grav efect la cordide,
căci nu e leac să te ferească
de pierderea unei partide!

Un intrigent fără morală
a cărui țintă este jaful,
pentru-o viatorie abstractă...
Acestea-s, uneori cu șahul!

V. Petrovici.
București, 1974-2007.

INDEX DE TERMENI SPECIFICI
(și numărul problemei aferente)

Anderssen (mat)	35
anihilație (manevră)	61
antiformă (temă)	14
aristocrată (poziție)	10 41 43 54 55 62 66
avantplan (manevră)	14
Baby (superminiatură)	10 54 57
Bohemiană (școală, stil)	12
Bristol (temă)	36 42
Burchardt (maturi)	07
Calul „acar” (temă)	63
ciclu (de mutări)	28 35 50
circuit (deplasări)	52 61 66
Crucea de Malta (temă)	59
Durbar (temă)	44 51
Ecou (în joc)	31 41 64
Excelsior (temă)	46 47 52 53 58
Fata Morgana (temă)	61
Fleck (temă)	01 17
Fröberg (gemeni)	39 54 55
gemeni	25 31 39 41 53-55 64
Indiana Loveday	16
Merlin	13 41-43
Încercări albe	04
Joc virtual	04
Karlström (temă)	01
Logică (școală, stil)	14
mat adăugat	06
economic	53
ecou	10 41
ideal	11
model	52 53
oglină	11

schimbat	04 06
Merry-go-round (temă)	65
maximală (poziție)	46 74
Meredith (poziție)	04 07 16 18 19 21 25 26 28-30 34 36-38 42 45 47-50 52 53
	58 59 61 64 67 69-72
miniatură (poziție)	11-13 17 23 24 35 41 43 44 51 60 62 63 65 66 68
minimală (poziție)	11 13 24 29 43 44 54-57 60-62 68-70
minimax (poziție)	46
mutare antipericritică	13
critică	41 50
Pelle	36
pericritică	13 41
Novotny (teme)	01 02 07 08 09
Ortoformă	14
par-impar (temă)	74
partidă convențională	73-75
plan principal	14
Proca-retractor (temă)	72
promoție minoră (subpromoție)	33 52 53
retractor (mecanism)	70-72
retromutare	68-73 75
Rex-solus (poziție)	10 12
Romană (temă)	14
Ruhlis (temă)	02
rundlauf (circuit)	46
Salazar (temă)	35
scară (temă)	16
Schiffmann (temă)	03
semimutare	71 73-75
steaua mare a damei (octogon stelat)	57
switchback (reîntoarcere)	14 29 35 42 44 46 61 63
tentative	03 14
triangulație	56 61
valladao (temă)	15 32 33 47 58 67 71
zugzwang (temă)	22 10

LISTA PROBLEMELOR COMPUSE ÎN COLABORARE

Nr. crt.	Nume prim-autor.	Nume coautor.
05	Gligor OLTEAN	V.P.
14, 26, 46	Mihai OLARIU	-"
45, 53	Dinu-Ioan NICULA	-"
51	Valer DEMJAN	-"
50	V.P.	Eric HUBER
55	-"	Mircea MANOLESCU
59	-"	Vlaicu CRIȘAN
66	-"	Ion MURĂRAȘU

TABLA DE MATERII CUPRINS.

Prefață. Cuvânt înainte	1
Scurt „C.V.” șahist	2
Prescurtări și simbolizări convenționale	5
Probleme cu mat direct în două mutări	8
mai multe mutări	12
Studii	17
Probleme cu mat invers:	28
ajutor: „n” mutări	31
serial de, s, h, „n” mutări	36
maximal d, s, h, r, „n” mutări	39
Probleme cu elemente de retroanaliză	44
Desene și versuri ale autorului	4 11 16 30 38 50
Index de termeni specifici	52
Lista problemelor compuse în colaborare	54

-P- (S.G. #2 ♠a4 / ♠c6 8+6)

1. ♠c2!z ♠xc8 / ♠xb7 / ♠b8 / ♠b6 / c4 / d4 2. bxc8 ♠(♠) / ♠xb7 / ♠xc5 / b8 ♠ / ♠xa7 / ♠e4#

-V- (O.S. #2 ♠h5 / ♠f7 5+2)

1. ♠c8! (2. ♠e6#) ♠e8 / ♠e7 2. ♠d7#.

-P- (W.R. #3 ♠c2 / ♠d4 5+7)

1. ♠b8! (2. ♠g8) d6 / dxc6 2. ♠xf5+ ♠d5 / ♠xc4 3. ♠g8 / ♠b3#; 1... ♠xc4 2. ♠b3+ ♠d4 3. ♠xf5#.

-V- (P.B. #3 ♠b6 / ♠d4 6+1)

1. ♠h3! (2. ♠f6+ / ♠f5+ / ♠c2+ ♠e4 3. ♠c4 / ♠e3 / ♠e3#) ♠e4 2. ♠f6 ♠xf4 3. ♠c4#.

-V- (A.S. s#5 ♠a8 / ♠c6 5+2)

1. ♠e6+ ♠xc7 2. ♠c5+ ♠d8 3. ♠d5+ ♠c7 4. ♠b6+ ♠c8 5. ♠b7+ ♠xb7#.

-P- (E.A.) h#5 ♠e1 / ♠f5 2+6)

1. ♠h6 ♠d1 2. ♠g5 ♠d2 3. ♠f5 ♠e1 4. ♠f4 ♠f2 3. ♠g5 e3#.

-P- (I.S. #4 ♠d1 / ♠d5 7+8)

1. ♠f5! (2. ♠c5#) exd3 2. ♠c5+ ♠d4 3. ♠f2+ ♠e3 4. ♠b3#; 1... ♠b7 2. ♠b5+ ♠d6 3. ♠xe4+ ♠xe4 4. ♠xd7#; 1... ♠xf5 2. ♠c4+ ♠d6 3. ♠xe4+ ♠xe4 4. ♠b4#.

-V- (I.S. #2 ♠d3 / ♠c5 6+4)

1. ♠d6+ ♠xd6 2. ♠d5#.

-75- (J.H. #2 ♠a1 / ♠e2 12+10 v)

1. ♠d2+ / ♠c1+.

-7- (E.B. #2 ♠c7 / ♠a4 5+3) v

1. ♠c5 cxb5 2. ♠a7#.

-5- (M.P. h#2 ♠g4 / ♠e5 2+7)

1. ♠g5 ♠h5 2. ♠f6 ♠g4#.

-7- (P.B. #3 ♠c7 / ♠c5 4+2 v)

1. ♠e6!z ♠a6+ 2. ♠xa6 ♠d4 3. ♠c4#; 1... ♠c6 2. ♠e4 ♠d4 3. ♠e5#; 1... ♠d4 / ♠b5 2. ♠e4+ / ♠e5+.

-5- (J.S. h#2 ♠c5 / ♠a7 3+8)

1. a5 ♠xc6 2. ♠a6 ♠c7#.

-7- (V.A. #2 ♠f2 / ♠h6 5+2)

1. ♠g6!z ♠g5 / ♠-- 2. ♠f8 / g5#.

-5- (C.S. h#2 ♠d3 / ♠b6 6+7)

1. ♠d5 cxd5 2. ♠d4+ ♠xd4#.

-7- (L.K. #2 ♠e3 / ♠g5 4+3)

1. ♠f7! ♠h5 / h5 2. ♠f5 / ♠xg6#.

-5- (G.S. h#3 ♠c2 / ♠b5 4+3)

1. ♠c5 ♠xc4 2. ♠a4 ♠c3 3. ♠a5 ♠b6#.

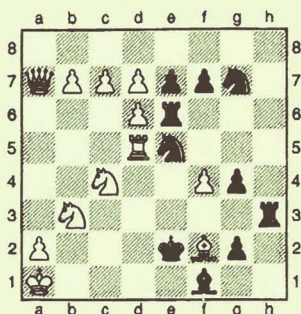
-7- (V.V. h#2 ♠b3 / ♠d5 3+4)

1. ♠c5 ♠a6 2. ♠b6 ♠a5#.

-5- (E.M. h#3 ♠e6 / ♠f4 2+8)

1. f5 ♠xf5 2. ♠f3 ♠xe5 3. ♠e3 ♠e4#.

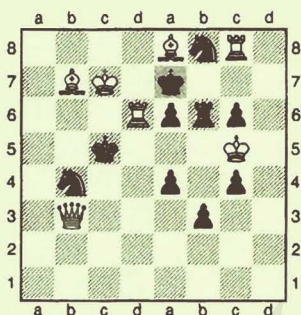
J. Haring 1977 (vers)

#2 (12+10)

P. Benkö

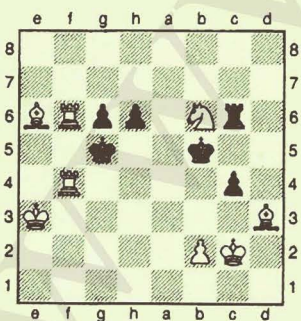
Chess Life 1/1970 (vers)

#3 (4+2) h#2 (3+8)

J. Szgyörgy 1980

L. Kubbel 1990

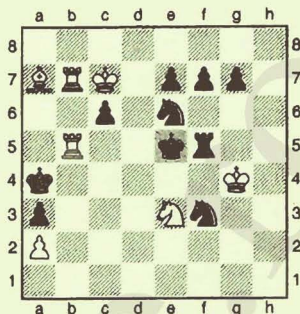

#2 (4+3) h#3 (4+3)

G. Samelius

Problemschach 6/1981

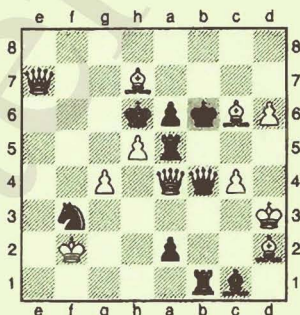
E. Boswel Parallèle 50-III 1950 v

#2 (5+3) h#2 (2+7)

M. Petrescu Buletin Problem 1/1971

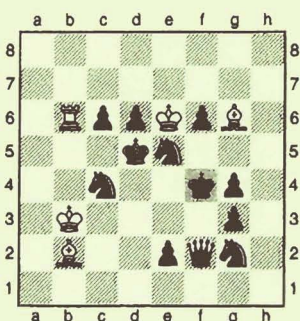
V. Antipov Sahmatna Misal 10/1989

#2 (5+2) h#2 (6+7)

C. Stockman Sky Nytt 1/1969

V. Vinokunov 2006

h#2 (3+4) h#3 (2+8)

E. Markov 2005